

A 2021. ÉVI DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETŐ RENDSZER TAVASZI ONLINE VIZSGÁLATÁNAK EREDMÉNYEI A MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEMEN

**A 2021. ÉVI DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETŐ RENDSZER TAVASZI
ONLINE VIZSGÁLATÁNAK EREDMÉNYEI
A MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEMEN**

Suhajda Csilla Judit

**A 2021. ÉVI DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETŐ RENDSZER TAVASZI
ONLINE VIZSGÁLATÁNAK EREDMÉNYEI
A MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEMEN**

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Gödöllő, 2022

Szerző:

Dr. Suhajda Csilla Judit, PhD

Szakmai lektor:

Dr. Vinogradov Szergej, PhD

© Szerző

© Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Külsőkapcsolati és
Koordinációs Központ

A műre a Creative Commons 4.0 standard licenc alábbi típusa vonatkozik:

[CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Kiadja

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Cím: 2100 Gödöllő Páter K. u. 1.

Tel: +36-28/522-000

Honlap: <https://www.uni-mate.hu>

Felelős Kiadó: Prof Dr. Gyuricza Csaba, rektor

Borítóterv: Vida Viktor

Felelős Szerkesztő: Balogh Barbara

ISBN: 978-963-269-986-8 (pdf)

Tartalomjegyzék

I. A kutatás háttere	7
II. A kutatás módszertana és minta.....	10
A 2021. évi adatfelvétel.....	11
III. Az abszolutóriumot szerzett hallgatók körében végzett felmérés főbb eredményei	25
A végzést követő tanulmányok.....	25
COVID-19 világjárvánnyal kapcsolatos kérdések	31
Munkaerőpiaci részvétel	388
Alumni program.....	55
IV. Az aktív hallgatók körében végzett felmérés főbb eredményei.....	59
Diplomaszerzési indítékok	599
Hallgatói aktivitás.....	69
Tanulmányok megítélése	71
Hallgatói szolgáltatások és alumni	755
COVID-19 járvány hatása a tanulmányokra és a munkaerőpiaci státuszra.....	799
Kapcsolat a munka világával.....	855
Végzést követő tervek	93
V. Összegzés	999
Felhasznált források.....	102
Táblázatok jegyzéke	103
Ábrák jegyzéke	1045

I. A kutatás háttere

2020 tavaszán Magyarországon is szembesültünk azzal a világméretű jelenséggel, amelyet összefoglaló néven COVID-19 világvárodnak nevezünk. A vírus ismeretlen eredete, szerkezete, és az általa okozott akár halálos kimenetelű légzőszervi megbetegedés miatt a világ majdnem összes országa radikális lépésekre kényszerült. Lezárták a határokat, a légitölekedést korlátozták, szigorították a munkarendeken, bevezették sok vállalatnál az otthoni munkavégzést (home office), korlátozták a belföldi mozgásokat, majd miután nem javultak az egészségügyi statisztikák, a lakosság mindennapi életét alapjaiban érintő korlátozásokat vezettek be, amelyek közül számos intézkedés a mai napig érvényben van.

A járványhelyzet hirtelen megjelenése az összetett és mély integritású társadalmi-gazdasági következményeket hozott magával. A korlátozások legsúlyosabban a szolgáltatási szektor résztvevőit érintették, ugyanis a legtöbb ilyen vállalkozás – jellegüknel fogva – széles embertömeget szolgált ki nap mint nap, amely egyben kiemelt kockázattal jár a fertőzés további terjesztésében. A szolgáltatási szektor egyik leginkább érintett szegmense az oktatás. Az UNESCO (2020) felmérése szerint csak az első időszakban mintegy másfél milliárd gyermek és fiatal, 63 millió pedagógus életét befolyásolta alapvetően a világvárodn. Az átalakuló környezetben hazánkban is a különböző szinten tanuló diákok milliói szorultak akár félélékre is az online térbe. A megváltozott környezetben kell(ett) a felsőoktatás hallgatóit is felkészíteni a többnyire döntési és vezetési felelősséggel járó diplomás munkakörökre.

Természetesen a világvárodn nem csak a tanulási körülményekben (Hrubos, 2021) okozott nehézségeket: sok esetben a tanulás feltételeit biztosító munkaerőpiaci státusz is veszélybe került a korlátozások miatt. Ebben a helyzetben különösen fontos az aktív és a végzett felsőoktatási hallgatók tapasztalatait, élményeit

felmérni nemcsak a vírushelyzettel kapcsolatban, hanem a munkaerőpiaci tendenciák és lehetőségek vonatkozásában is.

Hazánkban már az 1970-es évektől kezdve folytak felmérések azzal a céllal, hogy a felsőoktatásból kikerülőké pályaképeinek és elhelyezkedési esélyeinek feltérképezésével erősítsék a felsőoktatás és a munkaerőpiac kapcsolatát. A diplomás felmérések közel fél évszázados tapasztalata egyre inkább e kapcsolat mélyebb feltárását tette lehetővé és elősegítette a diplomás munkaerőpiac jobb megértését (DPR kézikönyv).

A diplomás pályakövetés rendszere hazánkban törvényben deklarált, amelyet a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban Nftv.) tartalmaz. Végrehajtása országos szinten, egységes elvek mentén valósul meg. A Diplomás Pályakövetési Rendszer magyarországi modellje kétszintű: az adatgyűjtést és az adatszolgáltatást az egyes felsőoktatási intézmények végzik, és intézményi szintű elemzéseket készítenek, az adatok országos szinten történő összegyűjtése, feldolgozása, elemzések készítése és az eredmények nyilvánosságra hozatala az Oktatási Hivatal –feladata (ÁSZ, 2017).

Az Nftv. 115. § kiegészítése alapján 2020. július 31. napján az Eszterházy Károly Egyetem Gyöngyösi Károly Róbert Campusa és a Pannon Egyetem Georgikon Kara a Szent István Egyetem szervezetébe olvadt bele. Ezt követően 2020. augusztus 1-jén a Szent István Egyetem és a Kaposvári Egyetem összeolvadásával létrejött a Szent István Egyetem, amely 2021. február 1-től alapítványi finanszírozásban Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemenként működik tovább. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem megalakulásától kezdve vállalja a jogelőd Szent István Egyetem hagyományainak továbbvitelét, a történelmi múlt megismerését és egyben megismertetését.

2021 tavaszán a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 12 képzési helyén került sor a Diplomás Pályakövető Rendszer ta-

vaszi online kérdőíves felmérésére a korábbi évekhez hasonlóan. A vizsgálat az elmúlt 12 évben bizonyította már, hogy szerepe több, mint a jogszabályi és az intézményi szabályozásnak való pontos megfelelés, hiszen eredményei számos releváns információt tartalmaznak nemcsak a felsőoktatási intézmények, valamint a döntéshozók számára, hanem leendő és már végzett hallgatóknak is.

II. A kutatás módszertana és minta

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem az új intézményi struktúrában 2021 tavaszán első alkalommal szervezte meg és bonyolította le a Diplomás Pályakövetési Rendszer (DPR) intézményi online kérdőíves kutatását az aktív és jogelőd intézményei volt hallgatói körében. Az adatfelvételre jellemző, hogy az aktív hallgatók és végzetek számára két külön központi kérdőívblokk készült. A lekérdezés során beérkező hallgatói és végzett adatok két különálló adatbázist alkotnak. Azok a végzetek, akik hallgatói státusban is vannak az intézményben, értelemszerűen két megkezdést kaptak (mint hallgatók és mint végzetek) és válaszaik mindkét különálló adatbázisnak részét képezik.

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a DPR kutatás intézményi szinten központilag koordinált, centralizált modell alapján valósult meg. A program keretében az Egyetem az EvaSys rendszer használatával végzett online felmérést. A kérdőívet az Oktatási Hivatal központilag állította össze. A központi kérdőívblokkok lekérdezését 2021-ben is minden felsőoktatási intézmény számára meghatározott sorrendiséggel volt kötelező lebonyolítani.

A 2021-es évben a hallgatói kérdőív a korábbi évekhez hasonlóan célcsoportspecifikusan került kialakításra. A kérdőív törzskérdései minden hallgatóra egyaránt vonatkoznak, bizonyos kérdésblokkok azonban csak szűkebb célcsoportokban (első évesek; végzősök; alapképzésben tanulók; mesterképzésben tanulók) kerültek lekérdezésre. A központi felmérés kiemelt témája 2021-ben a COVID-19 világjárvány tanulmányi és munkaerőpiaci hatásainak felmérése volt, így ez mindegyik kérdőívben külön blokkként szerepelt.

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem az abszolutóriumot szerzett és az aktív hallgatók körében végzett felmérés során is intézményi kérdésekkel egészítette ki a központi kérdőívet. Ennek

fókuszba az Egyetemen kialakításra kerülő alumni programmal kapcsolatos igényfelmérés volt, de az aktív hallgatók felmérését ezen felül a hallgatói szolgáltatásokkal kapcsolatos kérdésekkel is kiegészítettük.

A 2021. évi adatfelvétel

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 2021. év tavaszán online kutatást végzett a Diplomás Pályakövető Rendszer (DPR) keretében. A megkérdezettek körét az Egyetem teljes aktív hallgatói állománya (beleértve a hagyományos egyetemi, főiskolai, az alap-, mester- és osztatlan mesterképzések/egységes osztatlan képzések hallgatóit) és valamennyi jogelőd intézményében a 2016-ban, illetve a 2020-ban abszolutóriumot szereztek teljes sokasága (beleértve a hagyományos egyetemi, főiskolai, az alap-, mester- és osztatlan mesterképzések/egységes osztatlan képzések végzettjeit) képezte.

A felmérés indításához szükséges populációs adatokat az intézményi Neptun Egységes Tanulmányi Rendszer szolgáltatotta. A hallgatói állományokban megszüntettük a Neptun kód szerinti ismétléseket: a több szakon tanuló/végzett hallgatókat csak egyszer vettük figyelembe. Azt a végzett hallgatót, aki több szakot is abszolvált a vizsgált két (2016, 2020) évben, csak egyszer kerestük meg a végzett kérdőívvel, ebben az esetben a magasabb szintű képzési formát vettük figyelembe. Például a BA/BSc szakot 2016-ban és az MA/MSc szakot 2020-ban abszolvált hallgatókat 2020-ban végezetteknek tekintettük.

A felmérés a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 2021. február 1. napján fennálló intézményi és képzési struktúrájának megfelelően történt. Mivel a képzési paletta összetettsége nem tette lehetővé a szakok és a jogelőd intézmények szerinti diffe-

renciálást, így alapvetően képzési területenként és képzési helyenként történt a kitöltők azonosítása.

Az aktív hallgatók esetében a felmérés nem terjedt ki a felsőoktatási szakképzések, doktori képzések és a szakirányú továbbképzések hallgatóira. Az alapsokaságot a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (továbbiakban: MATE) Neptun rendszer 2021. június 2-i állapota szerint aktív állományban lévő 8.370 hallgató képezte.

A végzettek esetében a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelőd intézményeiben az egy, illetve öt éve – 2020-ban, illetve 2016-ban – abszolutóriumot szerzetteket kérdeztük meg. A felmérés – az aktív hallgatókéhoz hasonlóan – itt sem terjedt ki a felsőoktatási szakképzések, doktori képzések és a szakirányú továbbképzések végzettjeire. Az alapsokaságot 5.804 hallgató képezte, ebből 2016-ban 3.200 fő (55,13%), 2020-ban pedig 2.604 fő (44,87%) szerzett abszolutóriumot (1. táblázat).

1. táblázat: A vizsgált hallgatói populáció megoszlása KÉPZÉSI TERÜLET szerint, célcsoportonként

	Képzési terület	Populáció fő	Populáció, %
Aktív hallgatók (2021)	Agrár (kivéve állatorvosi)	4071	48,64
	Bölcsészettudomány	194	2,32
	Gazdaságtudományok	1696	20,26
	Informatika	38	0,45
	Műszaki	1052	12,57
	Művészet	96	1,15
	Művészetközvetítés	132	1,58
	Pedagógusképzés	1090	13,02
	Társadalomtudomány	1	0,01
	MATE aktív hallgatói összesen	8370	100,00
2016-ban abszolutúriumot szerzettek	Agrár (kivéve állatorvosi)	1621	50,66
	Bölcsészettudomány	106	3,31
	Gazdaságtudományok	819	25,59
	Informatika	37	1,16
	Műszaki	374	11,69
	Művészet	42	1,31
	Művészetközvetítés	31	0,97
	Pedagógusképzés	146	4,56
	Társadalomtudomány	9	0,28
	Természettudomány	15	0,47
MATE 2016-ban végzettjei összesen	3200	100,00	
2020-ban abszolutúriumot szerzettek	Agrár (kivéve állatorvosi)	1300	49,92
	Bölcsészettudomány	64	2,46
	Gazdaságtudományok	621	23,85
	Informatika	8	0,31
	Műszaki	283	10,87
	Művészet	35	1,34
	Művészetközvetítés	36	1,38
	Pedagógusképzés	257	9,87
	MATE 2019-ban végzettjei összesen	2604	100,00

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

2. táblázat: A vizsgált hallgatói populáció megoszlása KÉPZÉSI SZINT szerint, célcsoportonként

	KÉPZÉSI SZINT	FŐ	%
Aktív hallgatók (2021)	Alapképzés (BA, BSc)	6247	74,64
	Mesterképzés (MA, MSc)	2123	25,36
	MATE aktív hallgatói összesen	8370	100,00
2016-ban abszolutóriumot szerzettek	Alapképzés (BA, BSc)	2098	65,56
	Mesterképzés (MA, MSc)	1102	34,44
	MATE 2016-ban végzettjei összesen	3200	100,00
2020-ban abszolutóriumot szerzettek	Alapképzés (BA, BSc)	1704	65,44
	Mesterképzés (MA, MSc)	900	34,56
	MATE 2020-ban végzettjei összesen	2604	100,00

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

3. táblázat: A vizsgált hallgatói populáció megoszlása TAGOZAT szerint, célcsoportonként

	TAGOZAT	FŐ	%
Aktív hallgatók (2019)	Nappali	4508	53,86
	Levelező / Távköztanítás	3862	46,14
	MATE aktív hallgatói összesen	8370	100,00
2016-ban abszolutóriumot szerzettek	Nappali	2005	62,66
	Levelező / Távköztanítás	1195	37,34
	MATE 2016-ban végzettjei összesen	3200	100,00
2020-ban abszolutóriumot szerzettek	Nappali	1435	55,11
	Levelező / Távköztanítás	1169	44,89
	MATE 2020-ban végzettjei összesen	2604	100,00

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az aktív hallgatók felmérését 2021. június 17-én indítottuk. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Neptun felelőse egy körüzenetben juttatta el a felhívást a Neptun rendszeren keresztül az aktív állományban lévő hallgatóknak. Két alkalommal, 2021. június 25-én és július 2-án emlékeztető üzenetet kaptak a hallgatók a DPR felmérésről. Az elérési arány az aktív hallgatóknál¹ 100% volt. A kérdőívet ténylegesen kitöltők² aránya 14,09% (1179) volt a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem aktív állományban lévő hallgatói között.

A MATE-n 2016-ban és 2020-ban végzetek esetében 2021. június 23-án indítottuk a felmérést. A felhívás szintén a Neptun rendszeren keresztül került kiküldésre mindazon 2016-ban vagy 2020-ban abszolvált hallgatók számára, akiknek a rendszerben szerepelt az e-mail címük. A végzett hallgatók egy alkalommal, 2021. június 30-án kaptak emlékeztető üzenetet a felmérésről.

A felméréseket (aktív, végzett) egységesen 2021. július 15-én zártuk le. Összességében az alapsokasághoz (14174 fő) viszonyítva 14,24 százalék volt a kitöltési arány.

A kérdőívet ténylegesen kitöltők aránya a végzetek esetében 14,4 százalékot tett ki: 840 végzett hallgató értékelhető módon töltötte ki a kérdőívet. A 2016-ban végzettekénél 12,53% (401 fő), a 2020-ban végzetek esetében pedig 16,86% (439 fő) volt a kitöltési arány (4. táblázat).

Az alábbi táblázatok a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 2021-es tavaszi online DPR kutatásának fontosabb adatait tartalmazzák célcsoportok szerinti bontásban. Az értékelhető kérdőívek képzési terület (4. táblázat), képzési szint (5. táblázat), tagozat (6. táblázat), képzési helyszín (7. táblázat), valamint nem

¹ Elérési arány aktív hallgatóknál (%) = (a Neptunban kiküldött felhívások száma, db / populáció, fő)*100.

² Kitöltési arány (%) = (értékelhető kérdőívek száma, db / populáció, fő)*100

szerinti megoszlása (1. ábra) a következő oldalakon kerül bemutatásra.

**4. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása
KÉPZÉSI TERÜLET szerint, célcsoportonként**

	KÉPZÉSI TERÜLET	FŐ	%
Aktív hallgatók (2021)	Agrár (kivéve állatorvosi)	562	47,67
	Bölcsészettudomány	30	2,54
	Gazdaságtudományok	247	20,95
	Informatika	5	0,42
	Műszaki	162	13,74
	Művészet	12	1,02
	Művészetközvetítés	10	0,85
	Pedagógusképzés	151	12,81
	Társadalomtudomány	0	0,00
	MATE aktív hallgatói összesen	1179	100,00
2016-ban abszolutúriumot szerzettek	Agrár (kivéve állatorvosi)	189	47,13
	Bölcsészettudomány	27	6,73
	Gazdaságtudományok	97	24,19
	Informatika	4	1,00
	Műszaki	53	13,22
	Művészet	2	0,50
	Művészetközvetítés	5	1,25
	Pedagógusképzés	24	5,99
	Társadalomtudomány	0	0,00
	Természettudomány	0	0,00
MATE 2016-ban végzettjei összesen	401	100,00	
2020-ban abszolutúriumot szerzettek	Agrár (kivéve állatorvosi)	209	47,61
	Bölcsészettudomány	16	3,64

	KÉPZÉSI TERÜLET	Fő	%
	Gazdaságtudományok	98	22,32
	Informatika	1	0,23
	Műszaki	48	10,93
	Művészet	5	1,14
	Művészetközvetítés	7	1,59
	Pedagógusképzés	55	12,53
	MATE 2020-ban végzettjei összesen	439	100,00

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

5. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása KÉPZÉSI SZINT szerint, célcsoportonként

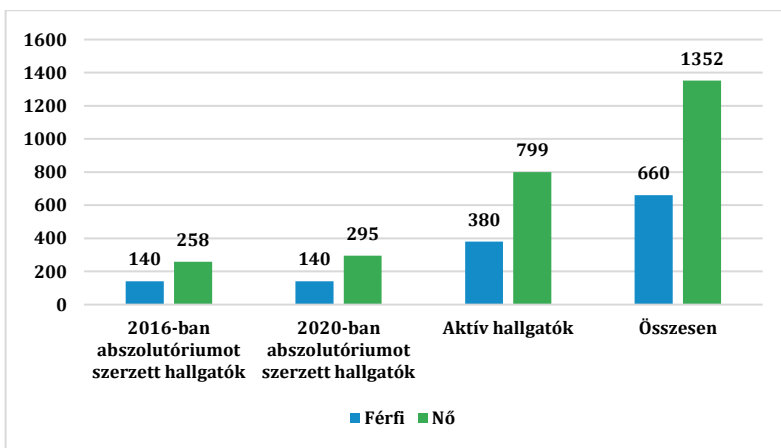
	KÉPZÉSI SZINT	Fő	%
Aktív hallgatók (2021)	Alapképzés (BA, BSc)	843	71,50
	Mesterképzés (MA, MSc)	336	28,50
	MATE aktív hallgatói összesen	1179	100,00
2016-ban abszolutóriumot szerzettek	Alapképzés (BA, BSc)	250	62,34
	Mesterképzés (MA, MSc)	151	37,66
	MATE 2016-ban végzettjei összesen	401	100,00
2020-ban abszolutóriumot szerzettek	Alapképzés (BA, BSc)	277	63,10
	Mesterképzés (MA, MSc)	162	36,90
	MATE 2020-ban végzettjei összesen	439	100,00

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

6. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása TAGOZAT szerint, célcsoportonként

	TAGOZAT	Fő	%
Aktív hallgatók (2019)	Nappali	625	53,01
	Levelező / Távoktatás	554	46,99
	MATE aktív hallgatói összesen	1179	100,00
2016-ban abszolutóriumot szerzettek	Nappali	243	60,60
	Levelező / Távoktatás	158	39,40
	MATE 2016-ban végzettjei összesen	401	100,00
2020-ban abszolutóriumot szerzettek	Nappali	239	54,44
	Levelező / Távoktatás	200	45,56
	MATE 2020-ban végzettjei összesen	439	100,00

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

1. ábra: A kitöltők nem szerinti megoszlása, fő

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

7. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása KÉPZÉSI hely szerint, célcsoportonként

Képzési helyszín	2016-ban abszolutóriumot szerzettek	2020-ban abszolutóriumot szerzettek	Aktív hallgatók (2021)
Beregszász	-	2	2
Budapest	129	153	394
Csikszereda	2	7	4
Gödöllő	158	117	368
Gyöngyös	35	36	80
Kaposvár	47	88	240
Keszthely	19	22	52
Kisvárdá	-	1	-
Révkomárom	-	-	9
Szarvas	6	9	5
Székelyudvarhely	-	-	13
Zenta	5	4	12
Összesen	401	439	1179

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A súlyok kidolgozása és azok beállítása a statisztikai elemzésekbe a százalékos arányok megegyezését biztosítja a mintában és a populációban, a *Képzési terület*, a *Képzési szint* és a *Tagozat* kulcsváltozók tekintetében. Az egynél magasabb súlyérték arra utal, hogy az adott réteg alulreprezentálva lett volna a vizsgálatban, ha a súlyozás nem lett volna beállítva. A 0,0000 értékű súly pedig arra utal, hogy az adott rétegbe tartozó hallgatókkal nem sikerült kitölteni egyetlen kérdőívet sem. Az egynél alacsonyabb súlyértékkel rendelkező réteg esetében a kitöltött kérdőívek aránya meghaladja az egyetemi szintű 14,09 százalékos átlagos kitöltési arányt az aktív hallgatói adatállomány esetében. A minta nem korrigálható torzulását a mintában egyáltalán nem

képviselt (0,0000 súllyal rendelkező) rétegek okozzák. Ezen rétegek száma növekszik a rétegeképző változók száma növelésével. Emiatt nem tartottuk célszerűnek a *Nem* ismérv bevonását a súlyozásba.

Az alábbi táblázatok a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 2021-es tavaszi online DPR kutatásának fontosabb adatait tartalmazzák célcsoportok szerinti bontásban.

8. táblázat: A MATE aktív hallgatóira vonatkozó kitöltési statisztikák és a minta reprezentativitását javító súlyok (2021)

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Agrár	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	283	13,62	1,0343
Agrár	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	141	12,49	1,1279
Agrár	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	81	16,63	0,8469
Agrár	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	57	15,12	0,9317
Bölcsészet-tudomány	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	2	14,29	0,9860
Bölcsészet-tudomány	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	28	15,56	0,9055
Társadalomtudomány	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	0	0,00	0,0000
Informatika	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	3	13,04	1,0799
Informatika	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	2	13,33	1,0565
Gazdaság-tudományok	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	76	13,92	1,0120
Gazdaság-tudományok	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	82	14,41	0,9774
Gazdaság-tudományok	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	14	12,73	1,1068
Gazdaság-tudományok	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	75	15,92	0,8846
Műszaki	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	77	14,92	0,9439
Műszaki	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	18	9,23	1,5260
Műszaki	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	19	19,19	0,7340

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Műszaki	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/ távoktatás	48	19,83	0,7102
Pedagógusképzés	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	49	12,63	1,1154
Pedagógusképzés	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/ távoktatás	92	15,81	0,8911
Pedagógusképzés	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	0	0,00	0,0000
Pedagógusképzés	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/ távoktatás	10	10,64	1,3241
Művészet	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	10	13,70	1,0283
Művészet	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	2	8,70	1,6199
Művészet-közvetítés	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	9	7,26	1,9407
Művészet-közvetítés	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/ távoktatás	1	12,50	1,1269
MATE aktív hallgatói (2020) összesen			1179	14,09	

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

9. táblázat: A MATE-n 2016-ban abszolutóriumot szerzettek kitöltési statisztikái és a minta reprezentativitását javító súlyok

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Agrár	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	98	10,58	1,1841
Agrár	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/ távoktatás	31	11,65	1,0753
Agrár	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	42	14,95	0,8384
Agrár	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/ távoktatás	18	12,16	1,0303
Bölcsészet-tudomány	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	1	16,67	0,7519
Bölcsészet-tudomány	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/ távoktatás	0	0,00	0,0000
Bölcsészet-tudomány	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	7	29,17	0,4296
Bölcsészet-tudomány	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/ távoktatás	19	26,39	0,4749
Társadalomtudomány	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	0	0,00	0,0000
Társadalomtudomány	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/ távoktatás	0	0,00	0,0000

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Informatika	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	4	10,81	1,1591
Gazdaság-tudományok	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	31	13,14	0,9540
Gazdaság-tudományok	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	28	12,39	1,0115
Gazdaság-tudományok	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	1	1,49	8,3959
Gazdaság-tudományok	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	37	12,76	0,9822
Műszaki	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	34	16,11	0,7777
Műszaki	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	3	18,75	0,6683
Műszaki	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	8	12,31	1,0182
Műszaki	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	8	9,76	1,2845
Pedagógusképzés	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	10	17,54	0,7143
Pedagógusképzés	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	4	8,70	1,4411
Pedagógusképzés	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	0	0,00	0,0000
Pedagógusképzés	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	10	23,81	0,5263
Természet-tudomány	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	0	0,00	0,0000
Művészet	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	1	3,70	3,3834
Művészet	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	1	6,67	1,8797
Művészet-közvetítés	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	5	16,13	0,7769
MATE 2016-ban végzettjei összesen:			401	12.53	-

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

10. táblázat: A MATE-n 2020-ban abszolutóriumot szerzettek kitöltési statisztikái és a minta reprezentativitását javító súlyok

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Agrár	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	90	13,76	1,2251
Agrár	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	42	16,67	1,0115

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Agrár	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	50	20,92	0,8058
Agrár	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	27	17,42	0,9678
Bölcsészet-tudomány	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	0	0,00	0,0000
Bölcsészet-tudomány	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	16	25,40	0,6638
Informatika	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	1	14,29	1,1801
Informatika	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	0	0,00	0,0000
Gazdaság-tudományok	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	30	18,87	0,8935
Gazdaság-tudományok	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	31	15,98	1,0550
Gazdaság-tudományok	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	2	6,90	2,4445
Gazdaság-tudományok	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	35	14,64	1,1512
Műszaki	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	22	16,67	1,0115
Műszaki	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	5	18,52	0,9104
Műszaki	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	7	18,42	0,9152
Műszaki	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	14	16,28	1,0356
Pedagógusképzés	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	26	23,64	0,7133
Pedagógusképzés	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	20	18,52	0,9104
Pedagógusképzés	mesterképzés (MA, MSc)	Levelező/távoktatás	9	23,08	0,7305
Művészet	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	3	13,04	1,2925
Művészet	mesterképzés (MA, MSc)	Nappali	2	16,67	1,0115
Művészet-közvetítés	alapképzés (BA/BSc)	Nappali	6	18,75	0,8991

Képzési terület	Képzési szint	Tagozat	Értékelhető kérdőívek száma, db	Kitöltési arány, %	Súly
Művészet-közvetítés	alapképzés (BA/BSc)	Levelező/távoktatás	1	25,00	0,6743
MATE 2020-ban végzettjei összesen:			439	16.86	–

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az eredmények statisztikai adatfeldolgozását az IBM SPSS Statistics 27 programcsomag segítségével végeztük el.

III. Az abszolutóriumot szerzett hallgatók körében végzett felmérés főbb eredményei

A következőkben a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelőd intézményeiben 2016-ban és 2020-ban abszolutóriumot szerzett hallgatóinak válaszait követhetjük nyomon. Az eredményeket négy téma mentén mutatjuk be, amelyek a következők:

- A végzést követő tanulmányok,
- COVID-19 pandémiával kapcsolatos kérdések,
- Munkaerőpiaci részvétel,
- Alumni program.

A következőkben az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdésekre adott válaszok kerülnek ismertetésre.

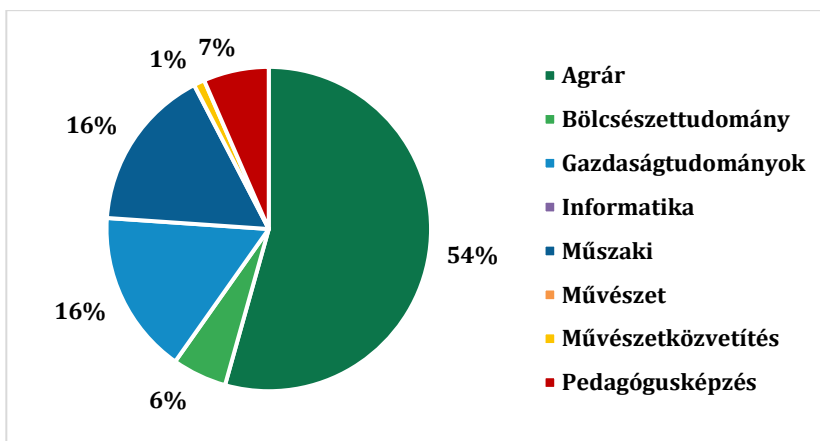
A végzést követő tanulmányok

A változó gazdasági-társadalmi környezetünk minden szakembertől megkívánja, hogy naprakész ismeretekkel rendelkezzen a választott szakterületen. Ez különösen fontos a felsőfokú végzettséggel rendelkező munkavállalók körében, akik többnyire vezetői, szakmai irányítói feladatokat ellátnak a szervezetekben.

Kutatásunkban ezért megvizsgáltuk, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelőd intézményeiben végzett hallgatók az abszolutórium megszerzését követően milyen módon gondoskodtak ismereteik bővítéséről, frissen tartásáról: szereztek-e újabb felsőoktatási oklevelet, esetleg más módon fejlesztették szakmai és egyéb ismereteiket. Az alfejezet alapvetően két fő egységre tagolódik: először a befejezett felsőoktatási tanulmányokat mérjük fel, ezt követően pedig az aktuális képzések jellemzőit foglalkozunk össze.

Végzést követő további diplomaszerezés

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelőd intézményeiben 2016-ban vagy 2020-ban abszolutóriumot szerzett válaszadó hallgatók közel 10,9 százaléka (92 fő) szerzett a felmérés idejéig **újabb felsőfokú végzettséget**. Értelemszerűen közöttük jóval nagyobb arányban (92,4%) vannak a 2016-ban abszolvált hallgatók.

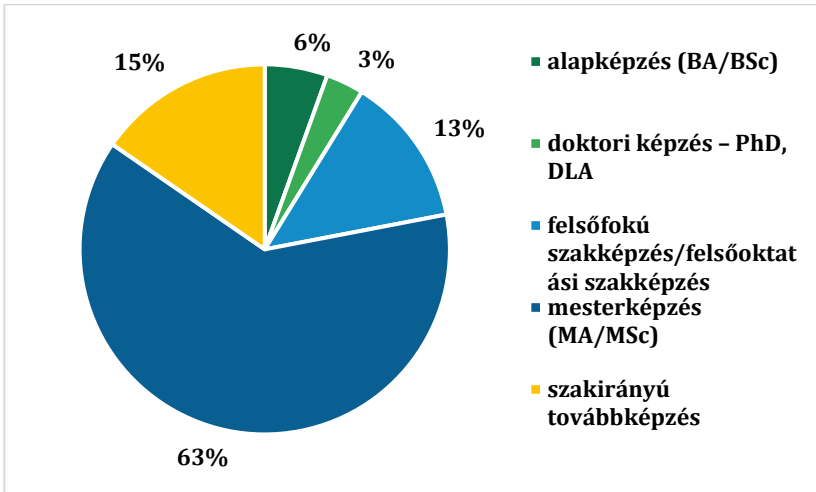

2. ábra: Az abszolutórium után további felsőfokú végzettséget szerzett hallgatók számának százalékos megoszlása képzési terület szerint (n = 92 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az abszolutórium után további felsőfokú végzettséget szerzett hallgatók számának százalékos megoszlása alapján láthatjuk (2. ábra) hogy a legtöbb válaszadó korábban agrár (54%) képzési területen tanult, de magas a további diplomát szerzők aránya (16-16 százalék) a gazdaságtudományok és a műszaki képzésen tanulók között is. Fontos azonban szem előtt tartani azt is, hogy ezen területeken diplomát szerzők egyébként is a legmagasabb arányt teszik ki a mintaelemszámból.

Az abszolváltn hallgatók végzést követő felsőoktatási tanulmányainak **képzési szint szerinti megoszlását** a 3. ábra szemlélteti.

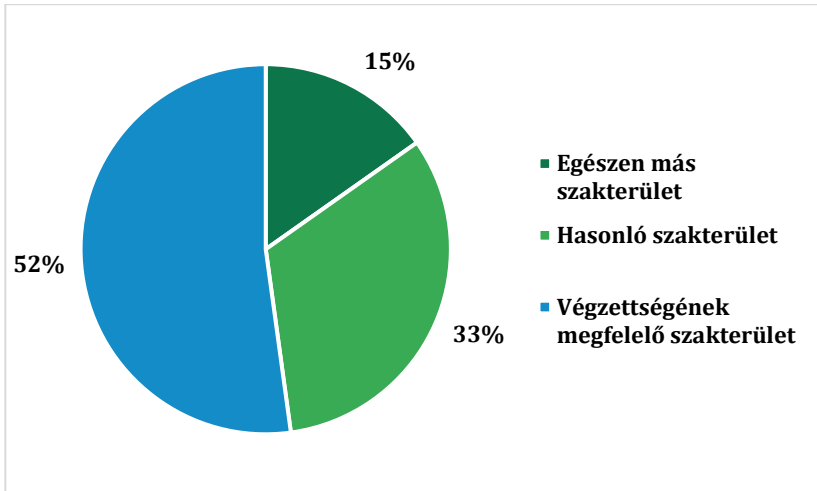

3. ábra: Az abszolutóriummal rendelkező hallgatók végzést követő felsőoktatási tanulmányainak képzési szint szerinti megoszlása (n = 91 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A felmérés adatai rámutatnak arra, hogy a továbbtanulás legmeghatározóbb (63%) képzési szintje a mesterképzés, de többen választottak szakirányú továbbképzést is (15%). Fontos ugyanakkor azt is kiemelni, hogy amellet, hogy 3 fő (3%) doktori fokozatot szerzett, 5 fő (6%) alapképzésen vett részt vagy felsőfokú/felsőoktatási szakképzést szerzett (13%) a felmérés idejére.

Érdemes megvizsgálni azt is, hogy a végzést követően megszerzett felsőfokú végzettség **menyire kötődik a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelőd intézményeiben tanultakhoz** (4. ábra).

4. ábra: Az abszolutóriumot követően szerzett felsőfokú végzettség köztudása a vizsgált szakhoz (n = 92 fő)

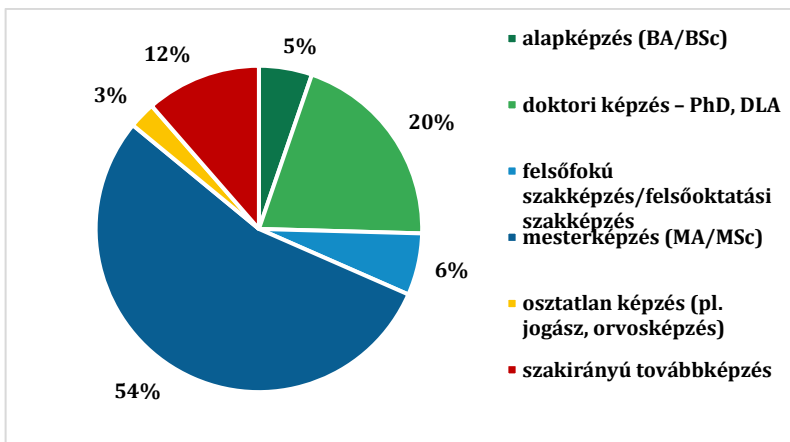
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A képzések irányát megvizsgálva megállapítható, hogy az esetek 85 százalékában volt hallgatóink olyan szakot kerestek, amely vagy a végzettségüknek megfelelő (52%), vagy ahhoz kapcsolódó területnek (33%) felelt meg. Az esetek mindössze 15 százalékánál választottak végzett hallgatóink (14 fő) teljesen más területet felsőoktatási tanulmányaik folytatásához. Jellemzően végzettségüknek megfelelő tanulmányi területet mesterképzésen, attól eltérő újabb alapszak megkezdésekor választottak a megkérdozettek.

Aktuális tanulmányok

A 2016-ban vagy 2020-ban abszolvált hallgatóink közül 114 fő (13,6%) vesz részt **jelenleg felsőoktatási képzésen**. Arányait tekintve 42,1 százalékuk 2016-ban, 57,9 százalékuk pedig 2020-ban fejezte be tanulmányait intézményünkben.

Az abszolutóriummal rendelkező volt hallgatóink **jelenlegi felsőoktatási tanulmányainak képzési szint** szerinti megoszlását az 5. ábra mutatja be.

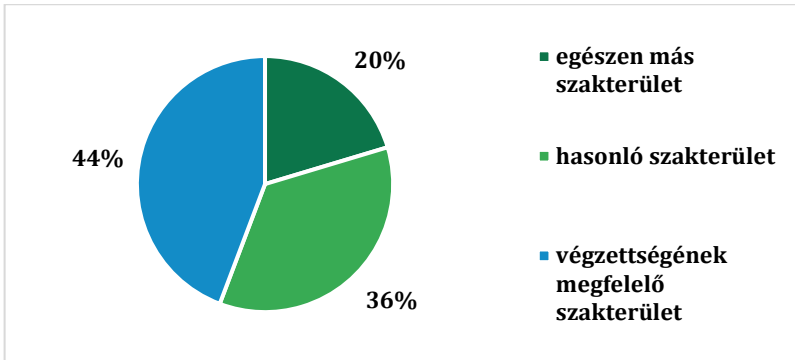

5. ábra: Az abszolutóriumot szerzett hallgatók jelenlegi felsőoktatási tanulmányainak képzési szint szerinti megoszlása (n = 114 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A végzett hallgatóink 54 százalékuk mesterképzésen, 20 százalékuk doktori képzésen, további 12 százalékuk pedig szakirányú továbbképzéseken bővítik tudásukat. Alapképzésen 6 fő, felsőoktatási/felsőfokú szakképzésen 7 fő, osztatlan mesterképzésen pedig 3 fő vesz részt jelenleg.

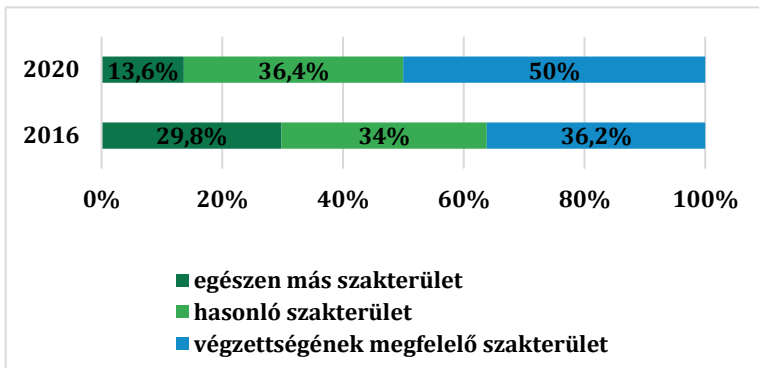
Amennyiben megvizsgáljuk a képzések területét, megállapíthatjuk, hogy a válaszadók aktuális képzése 80 százalékban **kötődik a felmérés alapjául szolgáló felsőfokú tanulmányokhoz** (6. ábra).

6. ábra: Az abszolutóriumot szerzett hallgatók jelenlegi felsőoktatási tanulmányainak kötődése a felmérés alapjául szolgáló képzéshez (n = 113 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Ha az aktuális képzések eredeti szakhoz való kötődését az abszolutórium megszerzése idejének függvényében vizsgáljuk, megállapítható, hogy a „szaktól való távolodás” inkább a korábban abszolvált hallgatókra jellemző (7. ábra).

7. ábra: Az abszolutóriumot szerzett hallgatók jelenlegi tanulmányainak kötődése a felmérés alapjául szolgáló képzéshez – a végzés éve szerinti bontásban, % (n = 113 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Azok közül, akik 2016-ban fejezték be a vizsgálat alapját jelentő tanulmányaikat 36,2 százalékot tesznek ki a végzettségüknek megfelelő szakon tanuló hallgatók. A 2016-ban végzettek 34 százaléka hasonló és 29,8 százalékuk teljesen eltérő szakterületen folytatja tanulmányait. A 2020-ban abszolvááltak esetében mindösszesen csak 13,6 százalék azok aránya, akik a korábitól teljesen eltérő területen tanulnak.

COVID-19 világjárvánnyal kapcsolatos kérdések

Az elmúlt időszakot igencsak beárnyékolták a COVID-19 világjárvány miatti korlátozó intézkedések, amelyek a tanulmányok mellett a munkaerőpiaci státuszt is érinthették. Az alfejezetben két fő témakört vizsgálunk: először a COVID-19 világjárvány hatását a tanulmányokra, majd pedig a munkaerőpiaci részvételre.

COVID-19 világjárvány hatása a tanulmányokra

2020 tavaszán a válaszadók 43,8 százaléka (366 fő) állt hallgatói jogviszonyban a felmérés alapjául szolgáló képzésen. A következő táblázat az **egyes tényezőkkel kapcsolatos elégedettséget** vizsgálja a COVID távoktatási időszakában a felsőoktatási intézmény vonatkozásában.

11. táblázat: Az egyes tényezőkkel való elégedettség alakulása az abszolutóriumot szerettek válaszai alapján a COVID távoktatási időszakában 2020 tavaszán

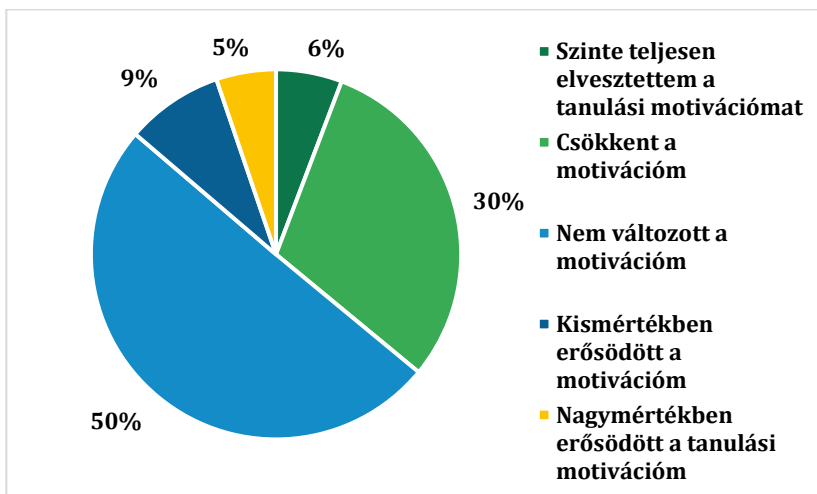
Tényező	Átlag	Módusz	Eltérés	
Tájékoztatás az egyetemtől az online oktatással kapcsolatban	3,78	4,00	1,21	n=324

Tényező	Átlag	Módusz	Eltérés	
Digitális oktatási tartalmak elérhetősége	4,01	4,00	1,12	n=317
Online oktatási platformok, számítástechnikai támogatás, IT support	3,54	4,00	1,22	n=316
Előadások színvonala	3,76	4,00	1,15	n=298
Szemináriumok színvonala	3,78	4,00	1,16	n=256
Gyakorlatok, laborok megszervezése, színvonala	3,34	4,00	1,42	n=220
Vizsgák, számonkérések lebonyolítása	4,06	4,00	1,10	n=346
Oktatók részéről személyes támogatás, mentorálás, szupervízió	3,92	4,00	1,19	n=344
Mindent egybevetve, összességében mennyire volt elégedett felsőoktatási intézményében a távoktatással 2020 tavaszán	3,83	4,00	1,09	n=360

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A táblázat adatai alapján megállapíthatjuk, hogy az abszolutóriumot szerzett hallgatók 2020 tavaszán a COVID távoktatás időszakában alapvetően elégedettek voltak a tanulmányokat befolyásoló egyes tényezőkkel. A legmagasabb átlagot ennek kapcsán a vizsgák, számonkérések lebonyolítása (4,06) és a digitális oktatási tartalmak elérhetősége (4,01) kapta, a legkevésbé a gyakorlatok, laborok, megszervezésével, azok színvonalával voltak elégedettek (3,34). A személyes jelenlétét igénylő kontaktórák foglalkozások megszervezése a korlátozások időszakában értelemszerűen a legnagyobb kihívást jelentette a felsőoktatási intézményeknek.

A **tanulási motiváció változását** mutatja be a 8. ábra, a 2020-as tavaszi COVID időszakban.

8. ábra: A tanulási motiváció változása 2020 tavaszi COVID időszakban, % (n = 364 fő)

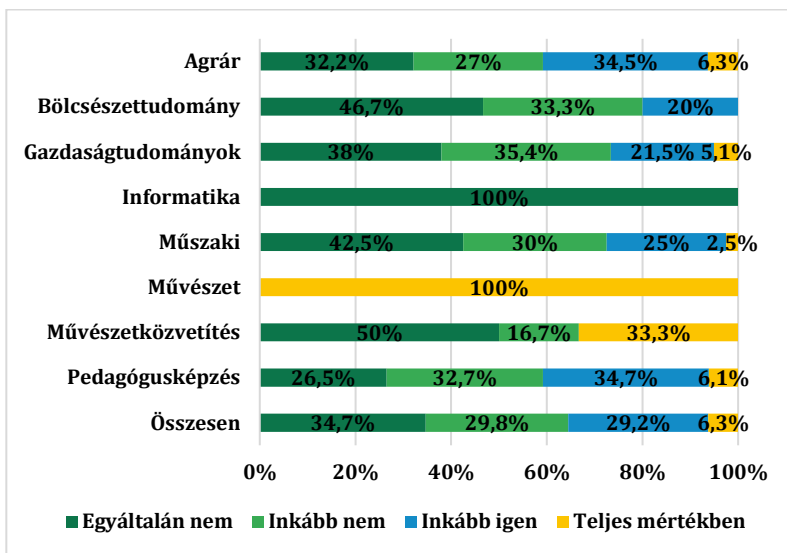
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók felének (50%) megítélése szerint egyáltalán nem változott, 36 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy csökkent vagy szinte teljesen elvesztette a tanulási motivációját. Mindössze a válaszadók 14 százaléka érezte azt, hogy valamilyen mértékben erősödött a tanulási kedve.

A következő ábrák azt mutatják be, hogy a válaszadók megítélése szerint **mennyire nehezítette meg a COVID helyzet a képzés zárásához szükséges tanulmányi és adminisztratív követelmények teljesítését.**

A válaszadók kétharmada úgy ítélte meg, hogy a COVID helyzet nem, vagy csak kis mértékben nehezítette meg a képzés zárásához szükséges tanulmányi követelmények teljesítését (9. ábra). A válaszadók között két szélsőséget láthatunk: az informatika képzési területen tanulók egyáltalán nem érzékelték nehézséget emiatt, míg

a művészeti területen minden válaszadó különösen nehéznek élte meg ezt az időszakot és a vele járó feladatokat.

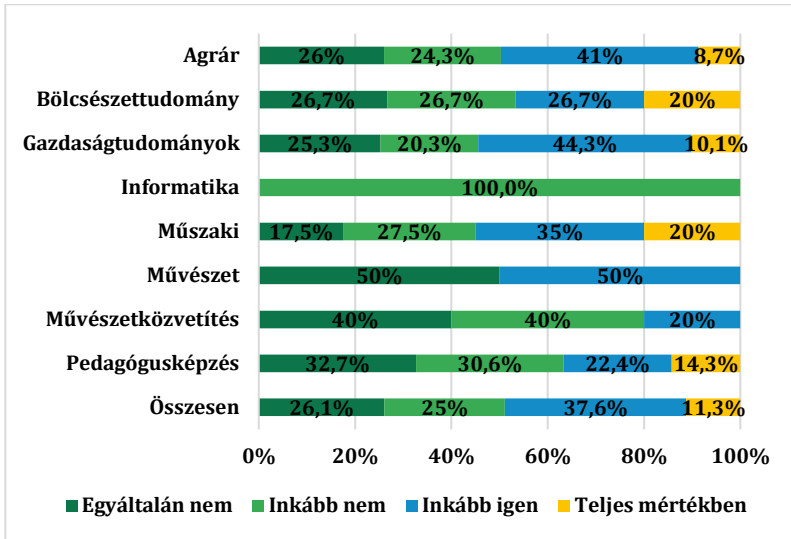

9. ábra: A COVID helyzet nehezítő hatása a képzés zárásához szükséges tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez – képzési terület szerinti bontás, % (n = 366 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A bölcsészettudomány és a gazdaságtudományok képzési területen tanulók szintén nem érezték számottevő nehézséget e tekintetben, a művészetközvetítés, a pedagógusképzés és az agrárképzés területén pedig többen nehézségekbe ütköztek. Ez vélhetően abból a sajátosságból fakadhat, hogy az utóbbi területeken jellemzően a képzési időszak végére maradnak a külső gyakorlati képzések és feladatok.

A képzés zárásához kapcsolódó adminisztratív ügyek intézésével kapcsolatos nehézségek érzékelése szintén viszonylag differenciált képet mutat képzési területenként (10. ábra).

10. ábra: A COVID helyzet nehezítő hatása a képzés zárásához szükséges adminisztratív ügyek intézéséhez – képzési terület szerinti bontás, % (n = 364 fő)

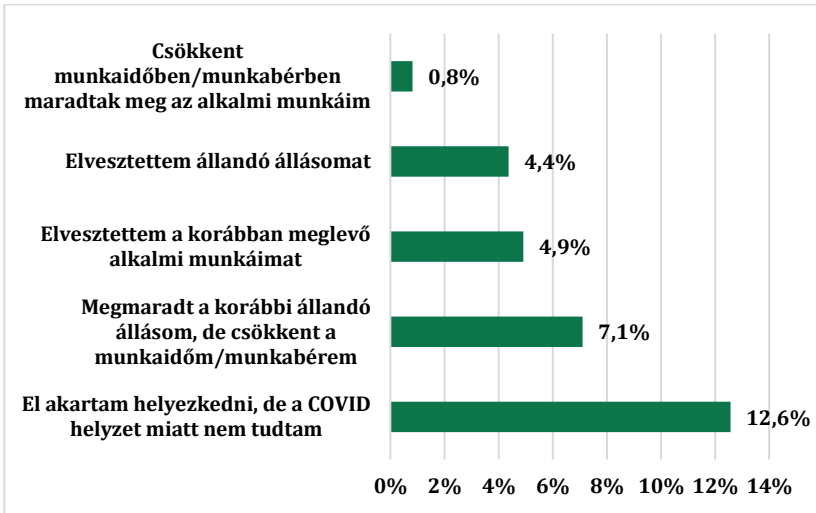
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók 48,9 százaléka érzékelt ilyen jellegű nehézséget a képzés zárásakor, legmarkánsabban ezek a műszaki (55%), a gazdaságtudományok (54,4%), a művészet (50%) és az agrár (50%) képzési területeken fordult elő. Legkevesbé az informatika (100%), a művészetközvetítés (80%) és a pedagógusképzés (63,3%) hallgatói találtak ezekkel a nehézségekkel.

COVID-19 világjárvány hatása a munkaerőpiaci státuszra

A COVID első hulláma hozta talán a legdrasztikusabb intézkedéseket, amelyekkel a 2020 tavaszán a hallgatóknak is szembe kellett nézniük. A válaszok alapján munkaerőpiaci szempontból viszonylag kevés változást hozott ez az időszak a 2020-ban abszolu-

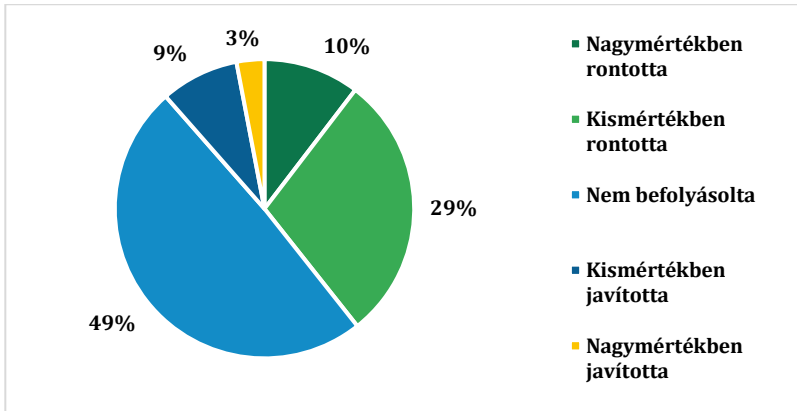
tóriumot szerzett hallgatóknak, mindössze a válaszadók 24,3 százaléka (89 fő) tapasztalt **negatív trendeket** e téren (11. ábra).

11. ábra: A COVID helyzet első hullámában tapasztalt negatív munkaerőpiaci trendek, % (n = 366 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók 12,6 százaléka (46 fő) szeretett volna a vizsgált időszakban elhelyezkedni, de a COVID helyzet ezt nem tette lehetővé. 16 fő (4,4%) vesztette el állandó, 18 fő (4,9%) pedig meglévő alkalmi munkáit. Állandó állásban 26 fő (7,1%), alkalmi munkában 3 fő (0,8%) munkaidejét/munkabérét csökkentette munkáltatója. A 2020 tavaszán tapasztalható COVID első hullám a válaszadók közel 40 százalékát negatívan érintette anyagilag és mindössze 12 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy javult összességében anyagi helyzetük (12. ábra). A 2020 tavaszán hallgatói státusszal rendelkező kitöltők 49 százalékánál a COVID helyzet nem **befolyásolta anyagi helyzetüket**.

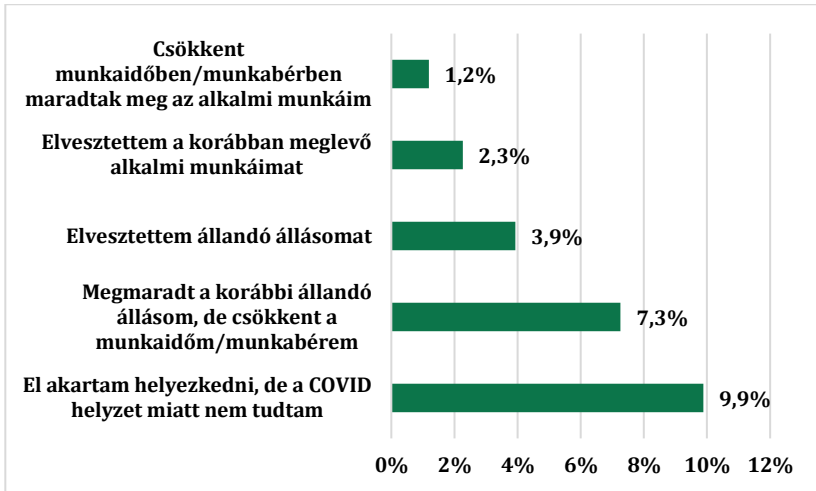

12. ábra: A 2020 tavaszi COVID időszak hatása a válaszadók személyes anyagi helyzetére, % (n = 366 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A **COVID helyzet potenciális negatív munkaerőpiaci hatását** érdemes megvizsgálni a **végzés követő időszakban** is. A vizsgált minta 22,4 százaléka (188 fő) tapasztalt ilyen jellegű trendet (13. ábra).

A válaszadók 9,9 százaléka (83 fő) szeretett volna elhelyezkedni, ami a COVID helyzet miatt nem sikerült. 33 fő (3,9%) vesztette el állandó állását, 19 fő (2,3%) pedig alkalmi állását. Összeségében a válaszadók 8,5 százalékának (71 fő) csökkent a munkaideje/munkabére állandó vagy alkalmi állásában.

13. ábra: A COVID helyzet kapcsán tapasztalt negatív munkaerőpiaci trendek a végzést követően, % (n = 840 fő)

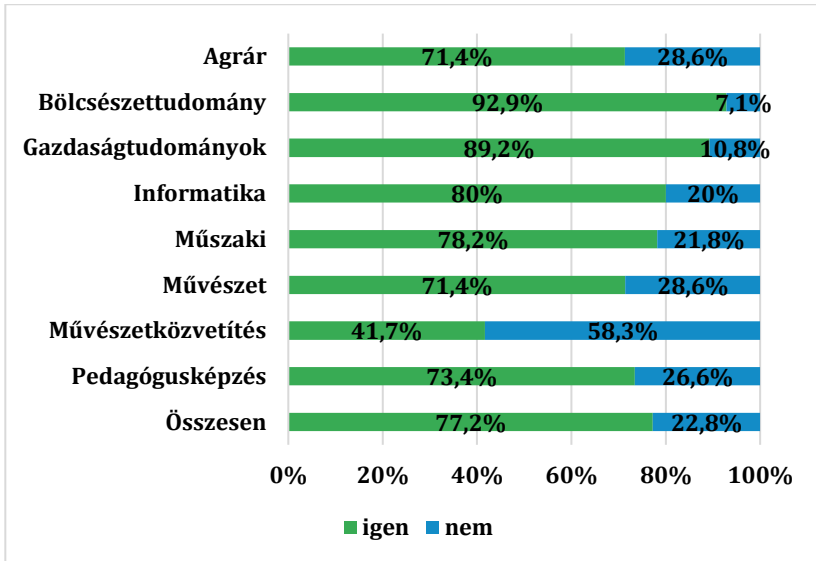
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Munkaerőpiaci részvétel

A felsőfokú tanulmányok során megszerzett szaktudás értékét az határozza meg, hogy az elsajátított ismeretek milyen mértékben hasznosíthatók a munka világában. Jelen alfejezet három témakör mentén mutatja be a végzett hallgatók ezirányú tapasztalatait és helyzetét. Az első témakör a képzés és a munkaerőpiac kapcsolatait vizsgálja, majd a kitöltők aktuális munkaerőpiaci státuszát és az általuk betöltött munkakörök megoszlását ismerteti.

A képzés és a munkaerőpiac kapcsolata

A kérdéscsoport első kérdése arra vonatkozott, hogy a megkérdezett, abszolutóriumot szerzett **hallgató tanulmányai ideje alatt végzett-e kereső tevékenységet** (14. ábra).

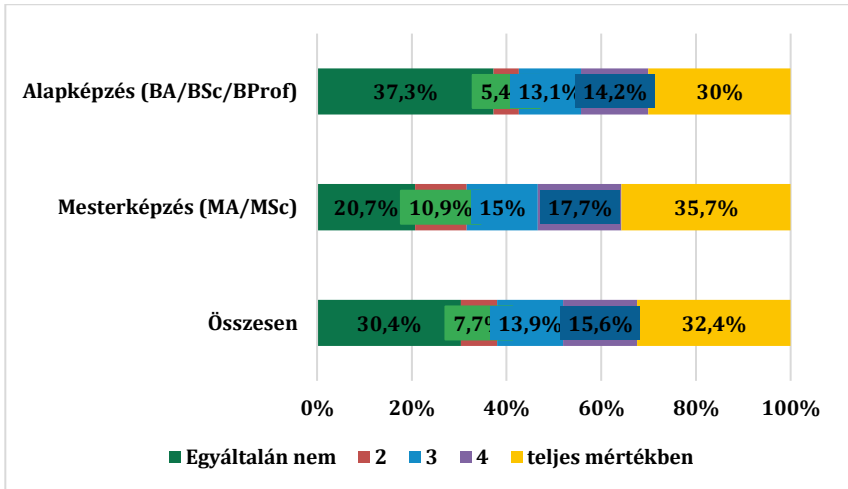

14. ábra: A megkérdezettek munkavégzése a tanulmányok ideje alatt - képzési terület szerinti megoszlás, % (n = 839 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az abszolvált hallgatóink nagy része (77,2% dolgozott tanulmányai ideje alatt. A tanulmányok melletti munkavégzés leginkább a bölcsészettudományi (92,9%), a gazdaságtudományi (89,2%), valamint az informatikai (80%) képzési terület korábbi hallgatóira volt jellemző.

A következő kérdés arra vonatkozott, **mennyire kapcsolódott a munkavégzés a tanulmányokhoz** (15. ábra). A kérdést egy öt-fokozatú skála segítségével kellett értékelni, ahol az 1 azt jelentette, hogy egyáltalán nem, az 5 pedig azt, hogy teljes mértékben kapcsolódott a tanulmányok melletti munkavégzés a tanultakhoz.

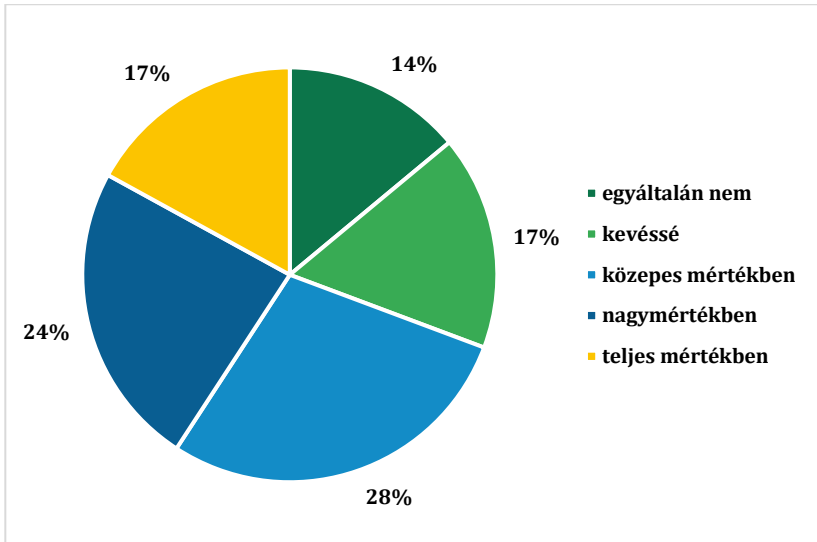

15. ábra: A munkavégzés kapcsolódása a tanulmányokhoz – abszolvt hallgatók, % (n = 639 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Megközelítőleg fele-fele arányban voltak azok, akik tanulmányaikhoz kapcsolódóan folytattak munkavégzést, valamint azok, akik nem (15. ábra). Jellemzően a mesterképzésben tanulók jobban keresték a tanult szakjukhoz való kötődést, de több mint 20 százalékuk itt sem törekedett releváns munkaerőpiaci tapasztalat szerzésére a tanulmányaik alatt. Mindezek alapján láthatjuk, hogy válaszadóink nem feltétlenül tudatos karrierépítők, illetve valószínűsíthető, hogy többen tanulmányaikat pályakorrekciós céllal folytatták.

A témakör következő kérdése azt vizsgálta, hogy **a megkérdezett milyen mértékben használja jelenlegi munkájában a kérdőív alapjául szolgáló tanulmányai során elsajátított tudást, megszerzett készségeket** (16. ábra).

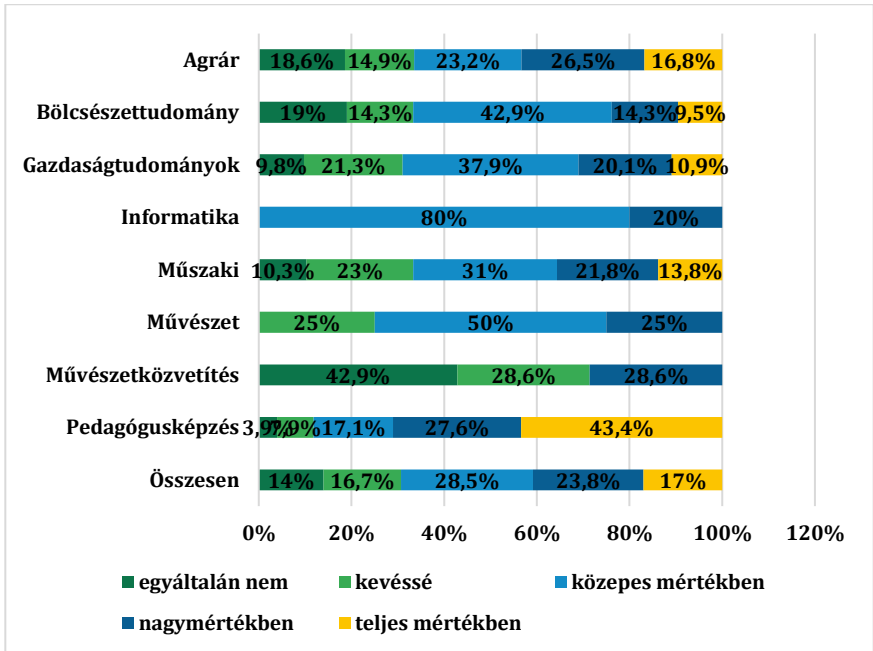

16. ábra: A kérdőív alapjául szolgáló tanulmányok során elsajátított tudás, megszerzett készségek felhasználása a válaszadó aktuális munkájában (n = 723 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók 69 százaléka legalább közepes mértékben használja jelenlegi munkájában azokat az ismereteket, amelyeket intézményünkben sajátított el. A válaszok alapján az is megállapítható, hogy azok, akik legkevésbé tudják tanulmányaikat aktuális munkakörükben hasznosítani, jellemzően a 2016-ban abszolváltak csoportjából kerültek ki.

Érdeemes a kérdést képzési területenként is megvizsgálni (17. ábra).

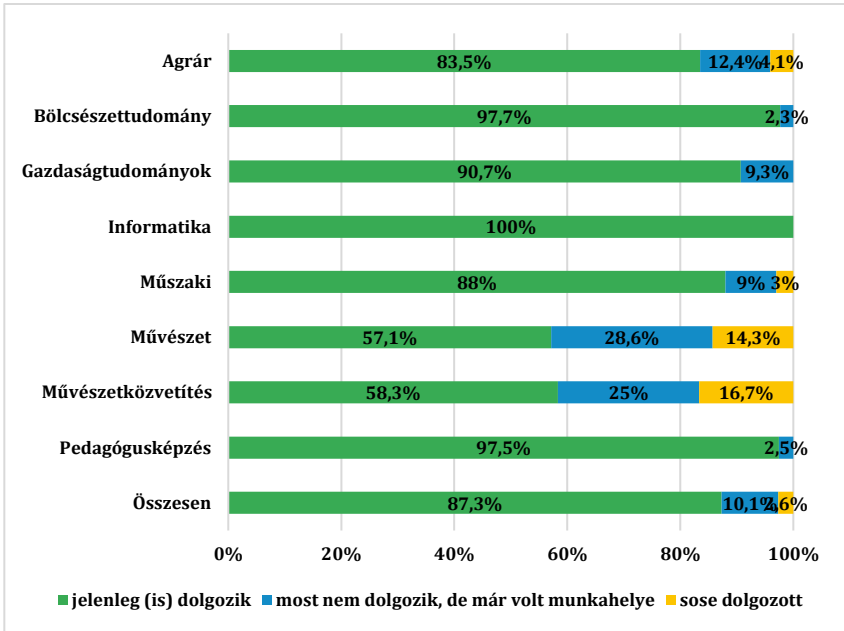
17. ábra: A képzés során elsajátított tudás, megszerzett készségek felhasználása a válaszadó aktuális munkájában – képzési terület szerinti bontás, % (n = 723 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az ábra adatai alapján megállapíthatjuk, hogy leginkább a pedagógus és az agrár képzési területen elsajátított szaktudást tudják a válaszadók legnagyobb mértékben hasznosítani aktuális munkájukban (71, illetve 43,3%). Az informatikai, gazdaságtudományi, bölcsész, művészeti és műszaki képzési területen elsajátított szakmai ismeretek szintén jól hasznosíthatók a munkaerőpiacon. Azonban fontos azt is kiemelni, hogy összességében minden képzési terület esetében a felsőfokú tanulmányok során megszerzett szaktudás több mint 69,3 százalékban érvényesíthető a munkaerőpiacon.

Aktuális munkaerőpiaci státusz

A következőkben vizsgáljuk, hogy a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem volt hallgatóinak karrierje hogyan alakult az abszolutórium megszerzését követően. A vizsgálat kiterjedt az aktuális munkaerőpiaci státuszra, a betöltött munkakörre és a kereseti lehetőségekre.

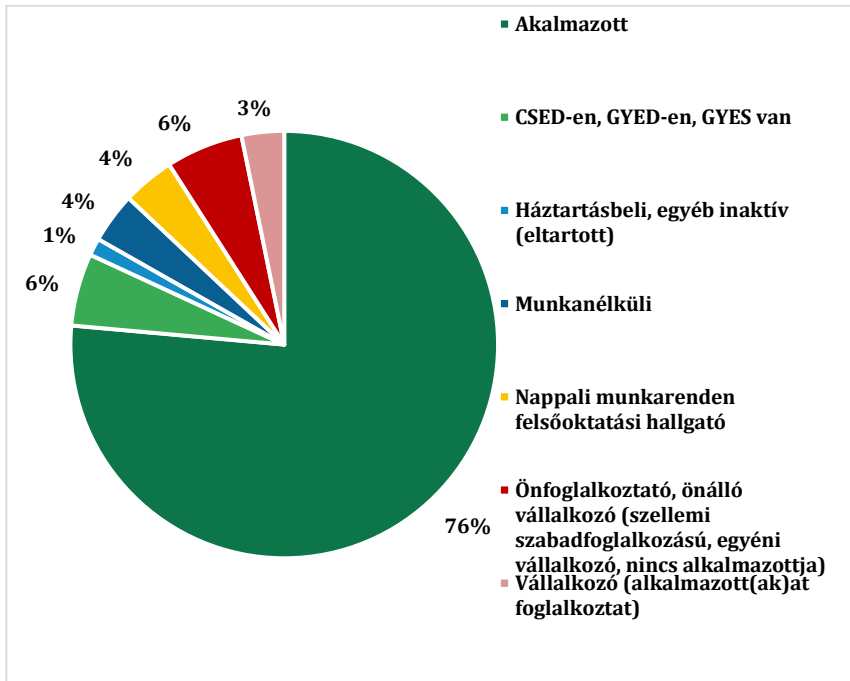
18. ábra: Abszolvált hallgatók munkaerőpiaci részvétele képzési terület szerinti bontásban (n = 834 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Amennyiben megvizsgáljuk az abszolvált hallgatók számának megoszlását **munkaerőpiaci részvételük** alapján, láthatjuk, hogy 87,3 százalékuk jelenleg is dolgozik, mindössze 12,7 százalékuk van távol a munkaerőpiactól. Arányaiban képzési terület szerinti megoszlásban a művészet és művészetközvetítés képzési terület hallgatói a legkevésbé aktívak a munkaerőpiacon, foglal-

koztatottság szempontjából a bölcsészettudományi, az informatikai, valamint a pedagógusképzés végzett hallgatói a legtevékenyebbek.

A 19. ábra azt mutatja, hogy a 2016-ban, illetve a 2020-ban abszolutóriumot szerzett hallgatók a felmérés időpontjában **milyen munkaerőpiaci státusszal** rendelkeztek.

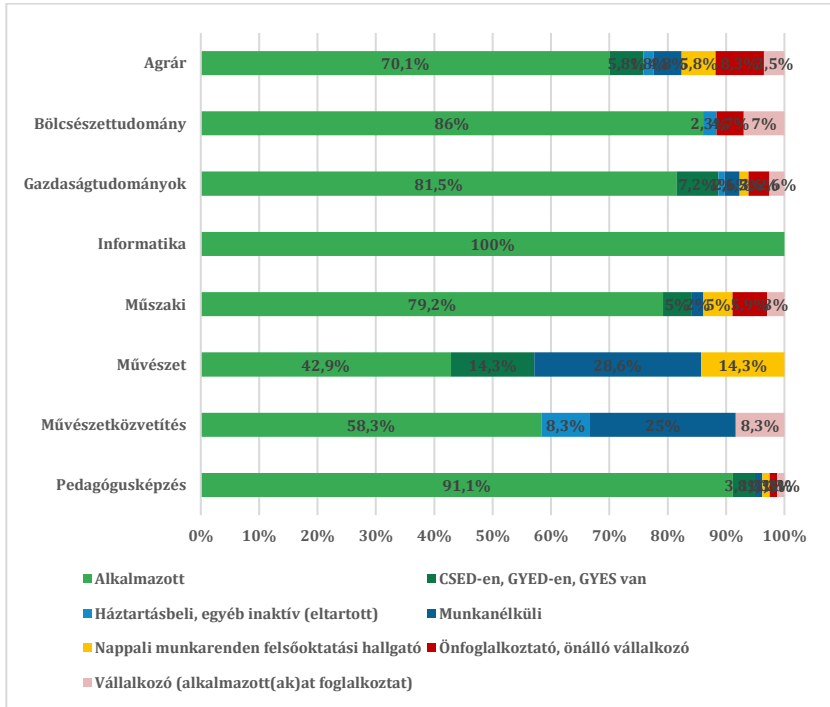
19. ábra: A megkérdezettek aktuális munkaerőpiaci státusza (n = 840 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Megkérdezettek 76 százaléka dolgozott alkalmazottként a megkeresés időpontjában, 6 százalékuk pedig önfoglalkoztató, vagy vállalkozó. A válaszadók 4 százaléka volt nappali munkarendben felsőoktatási hallgató, 4 százalékuk pedig álláskereső. A megkérdezettek 6 százaléka volt otthon kisgyermek miatt (CSED-en, GYED-

en, GYES-en), további egy százalékuk pedig háztartásbeli vagy inaktív volt.

A végzettek számának **munkaerőpiaci részvétel szerinti** megoszlását képzési területenként a 20. ábra mutatja be.

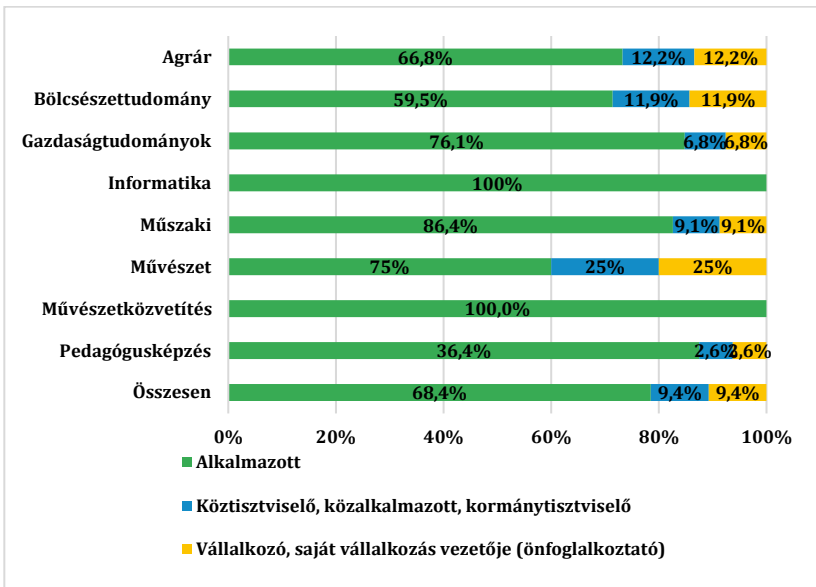
20. ábra: A megkérdezettek aktuális munkaerőpiaci státusza – képzési terület szerinti bontás (n = 840 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Alkalmazottként arányaiban leginkább az informatika (100%), a pedagógus (91,1%), valamint a bölcsészettudomány képzési területen (86%) abszolútoriumot szerzettek dolgoznak. Az önfoglalkoztatói, valamint vállalkozói forma nagyobb arányban fordul elő az agrár (11,8%) és a bölcsészettudományi (11,6%) képzési terület volt hallgatói körében. A művészet (14,3%), az agrár (5,8%),

illetve a műszaki (5%) képzési területen volt a legmagasabb az aránya azon hallgatóknak, akik a felmérés időpontjában nappali munkarendű felsőoktatási képzésben vettek részt.

A **munkavégzés formáját** vizsgálva (21. ábra) megállapíthatjuk, hogy a megkérdezettek 69 százaléka dolgozott alkalmazottként a megkeresés időpontjában, 9 százalékuk pedig önfoglalkoztató, vagy vállalkozó. Köztisztviselői, közalkalmazotti vagy kormánytisztviselői pozícióban a megkérdezettek 22 százaléka dolgozott.

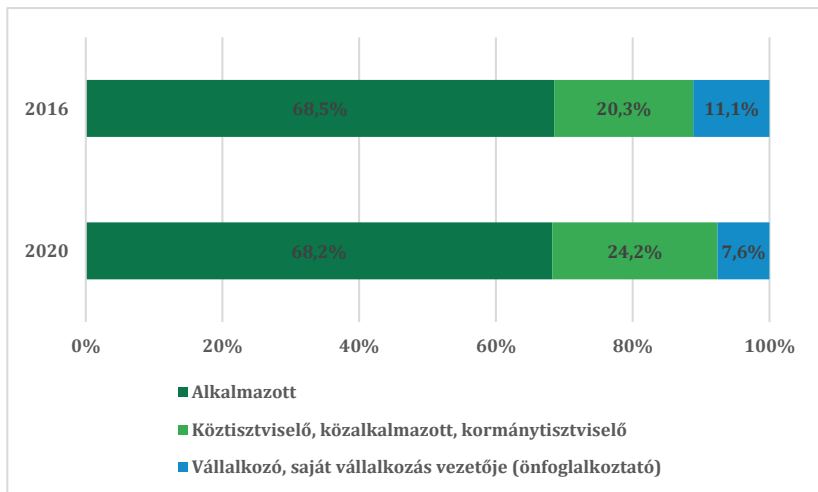

21. ábra: A megkérdezettek megoszlása munkavégzés formája szerint, képzési terület szerinti bontásban (n = 727 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Alkalmazottként arányaiban leginkább az informatikai és művészetközvetítés képzési területen (100%) abszolútóriumot szerzettek dolgoznak. Az önfoglalkoztatói, valamint vállalkozói forma legnagyobb arányban a művészet képzési területen végzettek

között fordul elő (25%), de viszonylag sokan választják ezt a formát az agrár (12,2%), a bölcsész (11,9%) és a műszaki (9,1%) területen is. A köztisztviselői, közalkalmazotti és kormánytisztviselői foglalkoztatási státusz is leginkább a művészet képzési területen végzettekre jellemző (25%).

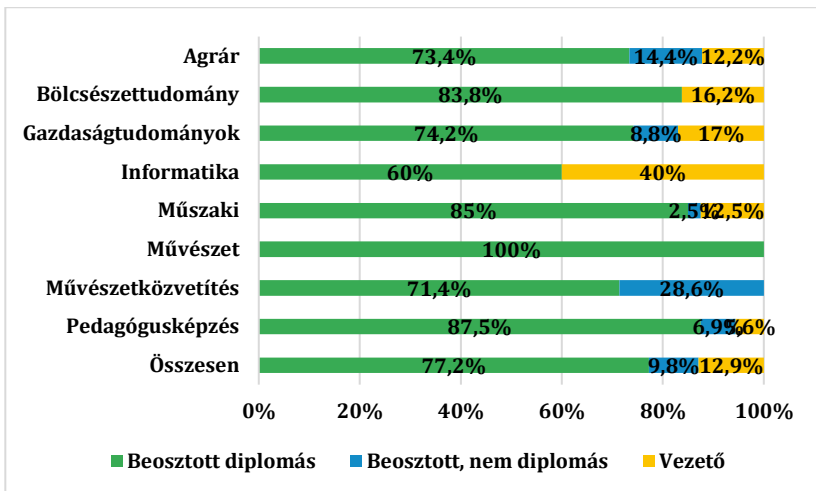

22. ábra: A megkérdezettek megoszlása munkavégzés formája szerint, az abszolutórium éve szerinti bontásban (n = 727 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Amennyiben az adatokat az abszolutórium megszerzésének időpontjának tekintetében is megvizsgáljuk (22. ábra), megállapítható, hogy alapvetően egy területen találunk eltérést. Míg a 2016-ban abszolutóriumot szerzettek körében magasabb azoknak az aránya, akik önálló vállalkozásba kezdtek (11,1%), míg ez a 2020-ban végzettek körében mindössze 7,6 százalék.

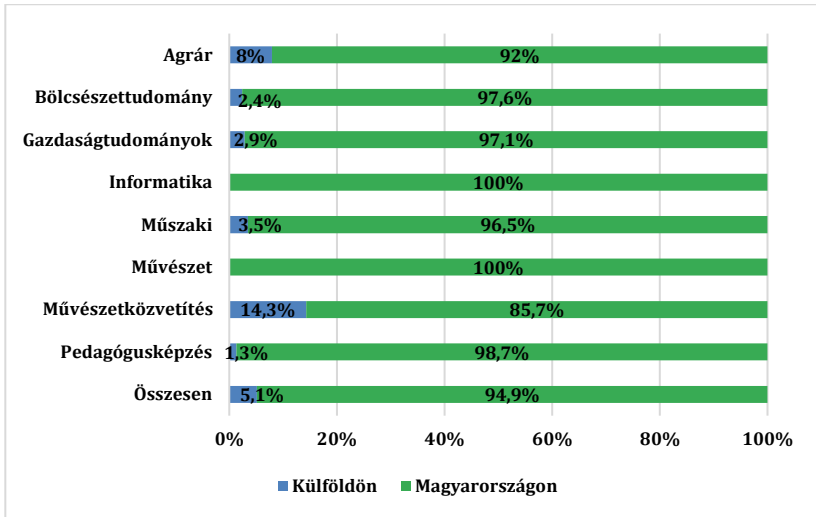
Az alkalmazottak **munkaköri megoszlását** a 23. ábra mutatja be.

23. ábra: A válaszadó alkalmazottak munkaköri megoszlása képzési területenként (n = 641 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A végzettek 77,2 százaléka beosztott diplomás munkakörben dolgozik, 12,9 százalékuk vezető, 9,8 százalékuk beosztott nem diplomás. Vezetőként a legnagyobb arányban (40%) az informatika képzési terület hallgatói dolgoznak, beosztott diplomásként a művészet (100%), a pedagógus (87,5%), a műszaki (85%), valamint a bölcsészettudomány (83,5%) képzési terület végzettjei. Legtöbb nem diplomás munkakörben foglalkoztatott a művészetközvetítés (28,6%) képzési területen tanulók között van.

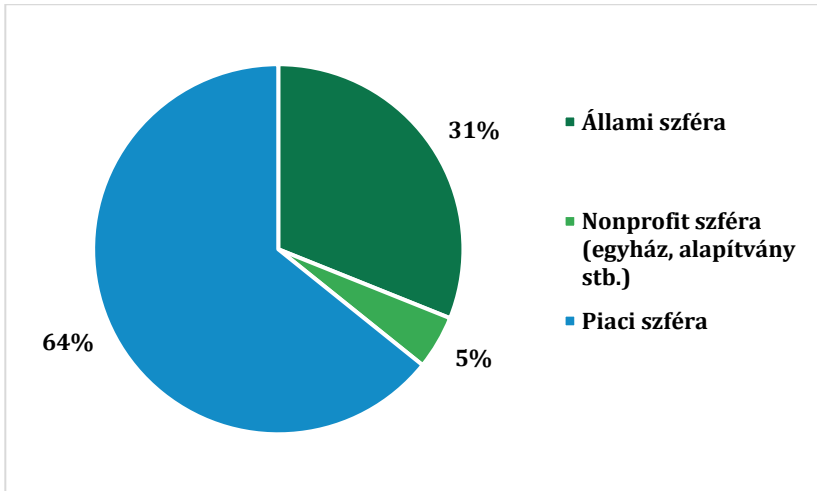

24. ábra: A kitöltők munkahelyének megoszlása lokáció szerint, képzési terület szerinti bontásban (n = 722 fő)

A válaszadók 94,9 százaléka Magyarországon dolgozik, 5,1 százalékuk (37 fő) vállalt munkát külföldön. A külföldi munkavállalás a művészetközvetítés (14,3%) és az agrár (8%) képzési terület volt hallgatói között a legnépszerűbb.

A külföldön munkát vállalók közül legtöbben Romániában és az Egyesült Királyságban (7-7 fő) dolgoznak, Szerbiában 6 fő, Németországban, Ukrajnában és Svájcban 2-2 fő vállalt munkát. A MATE volt hallgatói között van olyan, aki Dániában, Ausztriában, Finnországban, Írországon, Csehországban, Hollandiában, Mongóliában végez kereső tevékenységet, de akad olyan is, aki a tengerentúlon (USA-ban) dolgozik.

A válaszadók **munkahelyének szektoriális** megoszlását a 25. ábra mutatja be.

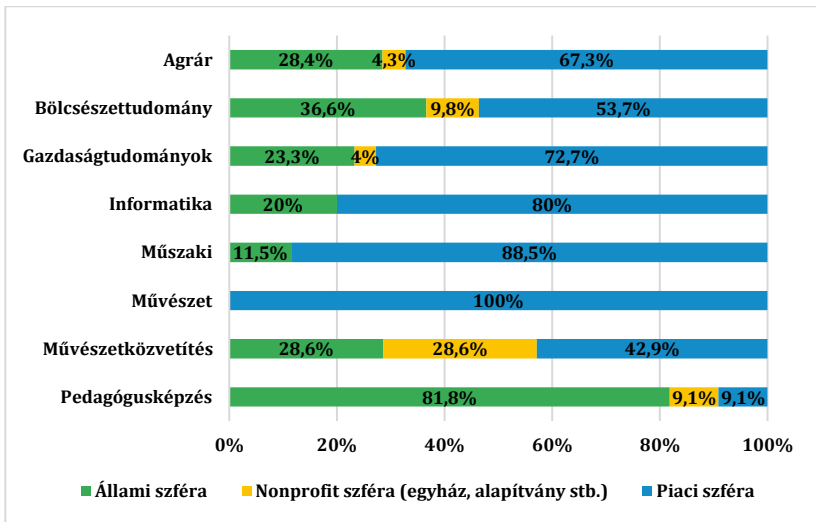

25. ábra: A megkérdezettek foglalkoztatójának szektora (n = 724 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A megkérdezett abszolvált hallgatók közel kétharmada (64%) a piaci szférában dolgozik, 31 százalékuk az állami szférában, 5 százalékuk pedig nonprofit területen. A munkahelyek szektorális megoszlásának képzési terület szerinti bontását a 26. ábra szemlélteti.

Az ábra adatai alapján jól látható, hogy az állami szektorban leginkább a pedagógusképzés (81,8%) és a bölcsészettudomány (36,6%) képzési terület volt hallgatói vállaltak munkát, de a művészetközvetítés (28,6%) és az agrár (28,4%) képzési területen végzetek közül is arányaiban többen választották ezt a szférát a többi képzési területen végzetekhez képest. A művészet (100%), valamint a műszaki (88,5%) képzési terület végzett hallgatói körében a legnagyobb a piaci szférában dolgozók aránya.

**26. ábra: A megkérdezettek foglalkoztatójának szektora -
képzési terület szerinti bontás (n = 661 fő)**

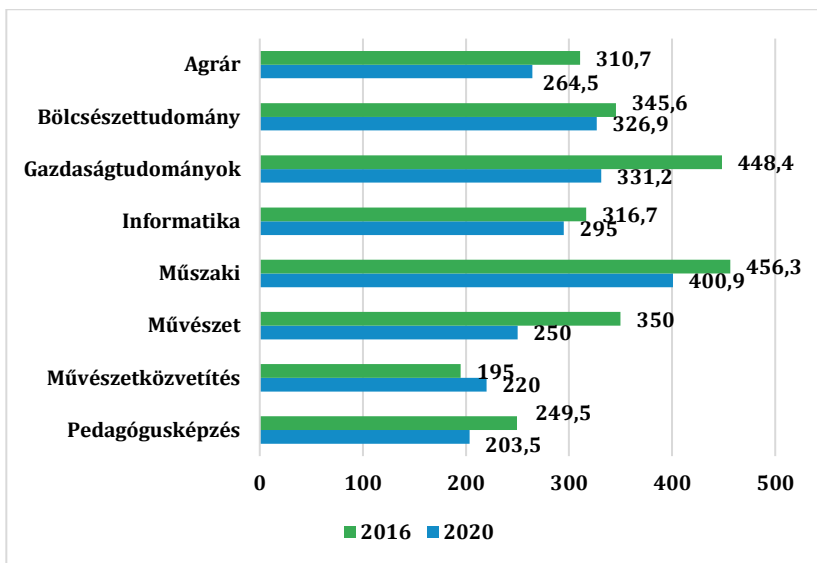
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A megkérdezettek által betöltött munkakörök

Az abszolutoriumot szerzettek megkérdeztük arról is, hogy **jelleg milyen munkakörben dolgoznak**. Az alábbiakban képzési területek szerinti bontásban láthatók a válaszadók által betöltött legjellemzőbb munkakörök (12. táblázat). A szófelhőben az egyes szavak (munkakörök) nagysága azok gyakoriságát jelölik. Az informatika, a művészet és művészetközvetítés képzési területről az alacsony elemszám miatt nem készült szófelhő.

A táblázat adatai jól tükrözik az egyes képzési területek jellegét, azonban mérnök, vezető és tanácsadó munkakörök – a területek sajátosságainak megfelelően – majdnem minden képzési területen igen jellemzőek. Az asszisztensi és a gyakornoki/junior munkaköröket inkább a 2020-ban végzettek, míg a felsőfokú végzettség önálló alkalmazását igénylő munkaköröket a korábban, 2016-ban végzettek körében találjuk. Mindezek az összefüggések jól mutatják, hogy az egyetem által kiállított diplomával akár 5 éven belül is vezető állást tölthetnek be egykori hallgatónk.

Az online felmérés kérdéssora kitért arra is, hogy a megkérdezettek mekkora **átlagos havi nettó bevétellel** rendelkeznek. A válaszok képzési terület szerinti bontását a 27. ábra szemlélteti. Az ábra adataiból látható, hogy nem rajzolódik ki releváns tendencia a téren, hogy a szakmai tapasztalat mennyit számítana a munkaerőpiacon. Az eredmények azt sugallják, hogy inkább az önmenedzselési kompetenciák határozzák meg az egyéni érvényesülést a munka világában. A minta összetételéből adódóan a művészeti és a természettudományi képzések esetén nincs adatunk a 2016-ban abszolutóriumot szerzett hallgatók keresetével kapcsolatban. Az átlagkereseteket tekintve a gazdaságtudományi, a bölcsész, valamint a műszaki területen végzettek keresnek a legjobban.

27. ábra: A megkérdezettek havi nettó bevétele – képzési területi bontás (ezer Ft)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A végzés éve és a képzési szint vonatkozásában megállapítható, hogy a korábbi években végzettek jobban keresnek, mint a 2020-ban abszolutóriumot szerzettek, ahogy az is, hogy a mesterdiplomával rendelkezők magasabb nettó bevételre számíthatnak. Fontos azonban megjegyezni, hogy egyes esetekben ezek fordítottjával is találkozhatunk a válaszadók adatszolgáltatása alapján.

13. táblázat: A megkérdezettek havi nettó átlagbevétele – képzési szint szerinti bontás (ezer Ft)

Képzési szint	átlag
BA/BSc	300,8
MA/MSc	361,4

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

14. táblázat: A megkérdezettek havi nettó átlagbevétele – végzés éve szerinti bontás (ezer Ft)

Végzés éve	átlag
2016	359,9
2020	289,3

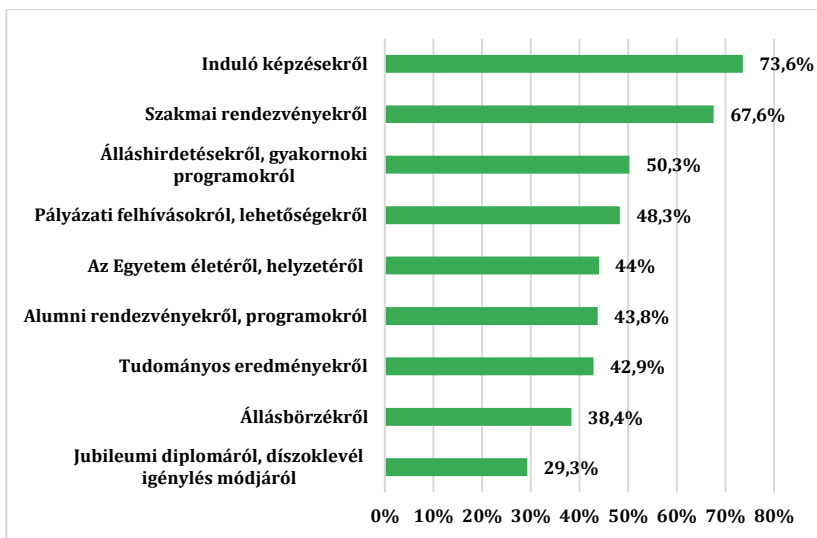
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Alumni program

A felmérés kapcsán lehetőségünk volt a kötelező kérdések mellett intézményi kérdésekkel is kiegészíteni a kérdőívet, amelynek idén azt a célt szántuk, hogy felmérjük a kialakításra kerülő **alumni programmal kapcsolatos hallgatói igényeket**. A következőkben az ezekkel kapcsolatos válaszok bemutatására kerül sor.

A válaszadók közel 43 százaléka szívesen értesülne korábbi képzőintézménye programjairól, képzéseiről hírlevél vagy magazin formájában. A hírekkel kapcsolatban a kitöltők az alábbi tartalmakat preferálnák szívesen (28. ábra).

A válaszadók 73,6 százaléka szívesen olvasna induló képzésekről (továbbképzésekről, felnőttképzésekről, doktori képzésekről) és szintén jelentős azok aránya is, akik szakmai rendezvényekről, találkozókról, konferenciákról szóló híradásoknak örülne (67,6%). A válaszadók közel fele az álláshirdetések, gyakornoki programok lehetőségeiről is hallana, legkevésbé a jubileumi kiüntetésekkel kapcsolatos információkra kíváncsiak a kitöltők.

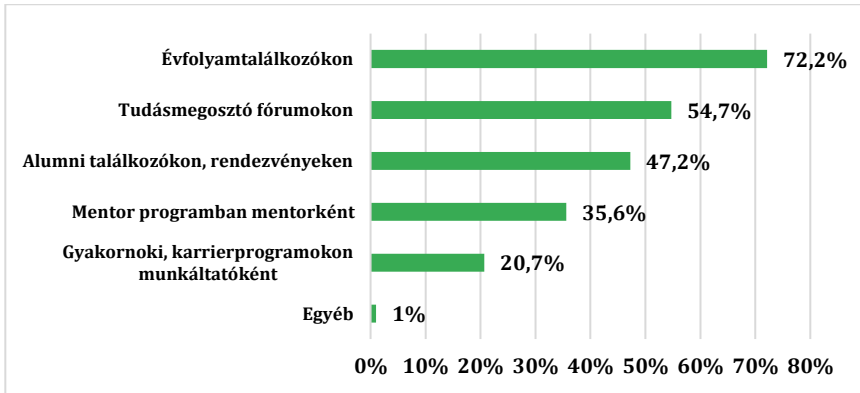

28. ábra: A megkérdezettek alumni híradással kapcsolatos igénye (n = 352)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A tervezett alumni (öregdiák) programokkal kapcsolatban is viszonylag magas érdeklődés mutatkozott: az alumni programok iránt érdeklődő válaszadók több mint 37 százaléka szívesen részt venne ilyen jellegű tevékenységben. Az öregdiák programokkal kapcsolatos preferenciákat a következő 29. ábra foglalja össze.

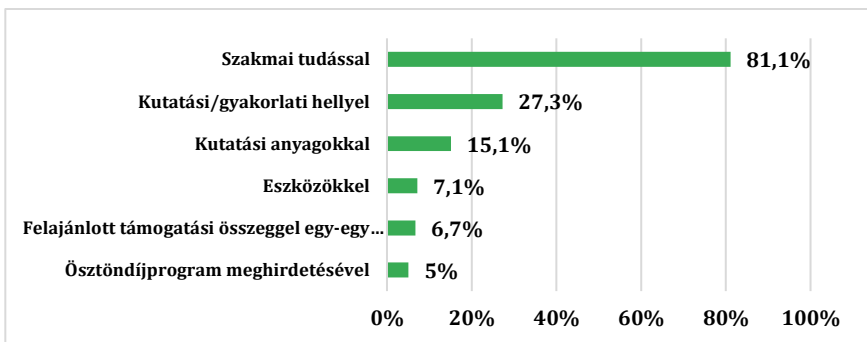
A válaszadók korábbi alma materük iránti elkötelezettségét mi sem mutatja jobban, mint az, hogy a válaszadók 72,2 százaléka szívesen részt venne évfolyamtalálkozókon. Szintén a szakmai kapcsolatok fontosságát jelzi azt is, hogy a kérdést kitöltők több mint fele preferálná a tudásmegosztó fórumok (pl. szakestek, konferenciák, szakmai találkozók) szervezését is. Többen vállalnának szerepet az utánpótlás – nevelésben mentorként (35,6%), vagy gyakornoki és karrierprogramok biztosításával munkáltatóként (20,7%).

29. ábra: A megkérdezettek alumni (öregdiák) programokkal kapcsolatos igénye (n = 309)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Szintén a következő generáció szakmai képzésében való szerepvállalást mutatja, hogy a kitöltők 29 százaléka jelölte azt, hogy szívesen támogatna jelenlegi hallgatókat érintő egyetemi projekteket. A potenciális támogatási formákat a következő ábra mutatja be.

30. ábra: A válaszadók az aktív hallgatókat érintő potenciális támogatási formáinak megoszlása (n = 238)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A támogatást felajánlók 81,1 százaléka szakmai tudásátadással (pl. előadás tartása, mentorprogram részeként) tudná leginkább az aktív hallgatók tanulmányait segíteni. 27,3 százalékuk kutatási/gyakorlati helyet, illetve 15,1 százalékuk kutatási anyagot tudna biztosítani a hallgatók képzéséhez. A válaszadók 6,7, illetve 5 százaléka konkrét anyagi eszközöket is biztosítana a tanulmányok segítése érdekében.

IV. Az aktív hallgatók körében végzett felmérés főbb eredményei

A 2021. évi online kérdőíves kutatás az aktív hallgatók lekérdezését is magába foglalta. A felmérés vizsgálta a hallgatók munkaerőpiaci és diplomaszerezési motivációit, a képzéssel kapcsolatos tapasztalatait, elvárásait, a munkaerőpiaci várakozásaikat, valamint a képzési és elhelyezkedési stratégiákat. A központi kérdőív külön kérdésblokkot tartalmazott a COVID-19 járvány hatásáról a tanulmányokra. Az intézményi kérdések kiemelt témái 2021-ben a hallgatói aktivitás, az Egyetem által biztosított támogatások és szolgáltatások megítélése, valamint a kialakításra kerülő Alumni programmal kapcsolatos igények voltak. Jelen fejezet az aktív hallgatók körében végzett felmérés eredményeit ismerteti. A kérdések alapvetően hét téma köré csoportosíthatók, ezek:

- Diplomaszerezési indítékok,
- Hallgatói aktivitás,
- A tanulmányok megítélése,
- Hallgatói szolgáltatások és alumni,
- COVID-19 járvány hatása a tanulmányokra és a munkaerőpiaci státuszra,
- Kapcsolat a munka világával,
- Végzést követő tervek.

A következőkben az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdésekre adott válaszok kerülnek ismertetésre.

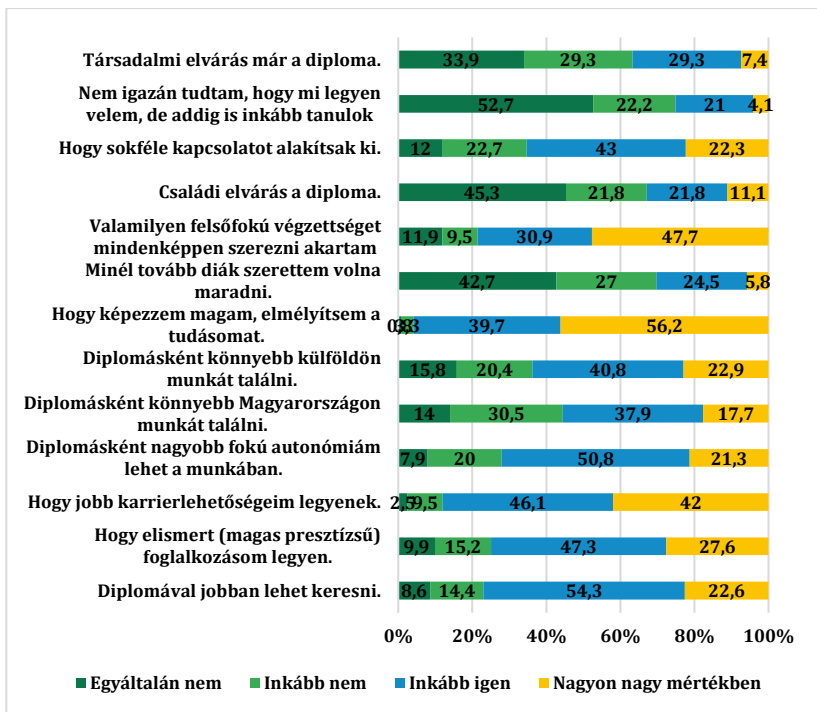
Diplomaszerzési indítékok

A felsőfokú tanulmányok megkezdése és folytatása minden embertől alapos megfontolást követel, hiszen nem mindegy, hogy a befektetett időért, energiáért és anyagi ráfordításért cserébe milyen eredményeket és hasznot hozhat az egyén számára egy diploma. Így a tanulmányokkal kapcsolatos kérdéskör első kérdése a **diplomaszerzés elsődleges okait** vizsgálta. Az alfejezet struk-

turálisan további két részre tagolódik: először a továbbtanulást befolyásoló tényezőket tekintjük át képzési szintenként, majd pedig a szak- és intézményválasztás szempontjait.

Továbbtanulást befolyásoló tényezők

Elsőként az **alap- és osztatlan képzésben résztvevők** válaszait mutatjuk be, amelyhez a 31. ábra nyújt segítséget.

31. ábra: Az első éves alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók diplomaszerezési indítékai, % (n = 243 fő)

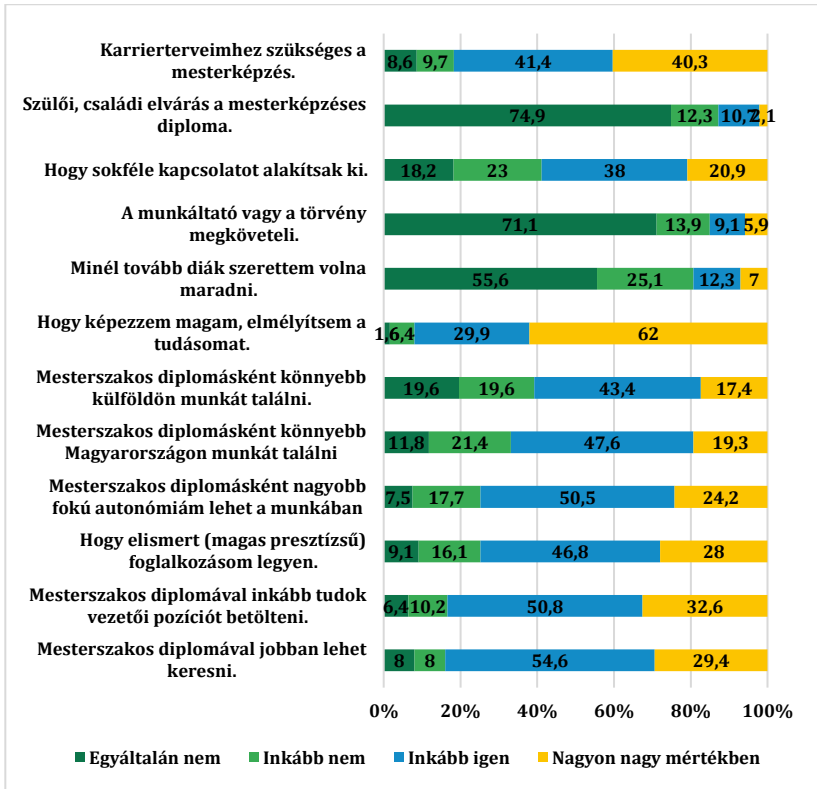
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az első éves, alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók válaszait elemezve megállapítható, hogy tovább-

tanulási döntésükben elsődlegesen az életpályájuk megalapozása és a jobb karrieresélyek játszottak meghatározó szerepet. Jól mutatja mindezt, hogy a tudás fejlesztése, a jobb kereset, az autonómia, a válaszadók 80-90 százalékának fontos szempont volt. Természetesen jelentős az arányuk (87,6%) azoknak is, akik a felsőfokú végzettség megszerzéséért szánták rá magukat a tanulásra. Legkevésbé a családi elvárás, a diák szerep megmaradása, valamint a végleges döntés halogatásának esélye jellemzi a megkérdezetteket.

A továbbtanulási döntés indokait a **mesterszakon tanuló** aktív hallgatók is megoszthatták a kérdőívben (32. ábra).

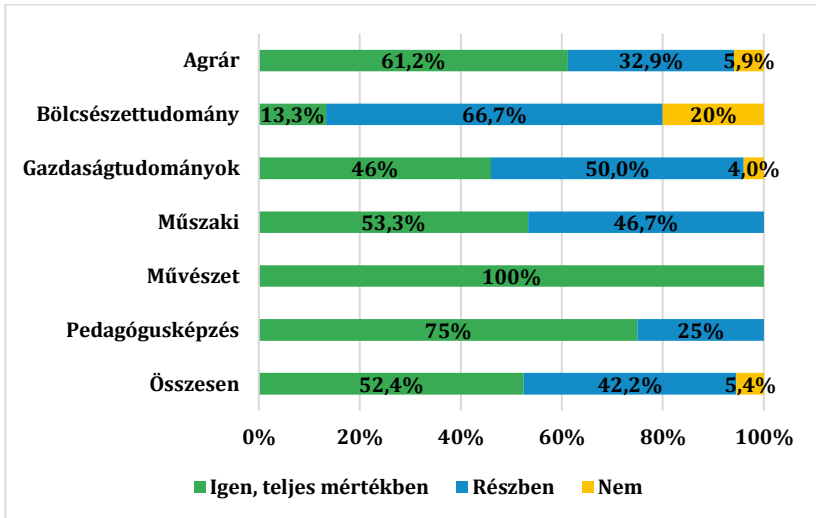
Az alapszakos hallgatókhoz hasonlóan elsődleges indokok között itt is a jobb kereseti feltételek, a magasabb társadalmi presztízs és a szakmai tudás elmélyítése áll, azonban a válaszadók 81,7 százaléka karrierterveihez kapcsolódóan választotta a továbbtanulást, ami tudatos életpályatervezésre utal. Legkevésbé a családi elvárás, a munkáltatói, törvényi követelményeknek való megfelelés, valamint a diákévek meghosszabbításának lehetősége motíválta a megkérdezetteket a továbbtanulásra.

32. ábra: Mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók diplomaszerezési indítékai, % (n = 187 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A **mesterszakon továbbtanulók** esetében érdemes azt is megvizsgálni, hogy választott szakjuk **mennyire kötődik korábbi tanulmányaikhoz**. Az ezzel kapcsolatos eredményeket a 33. ábra szemlélteti.

33. ábra: Mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók képzési területének kötődése korábbi tanulmányaihoz, % (n = 185 fő)

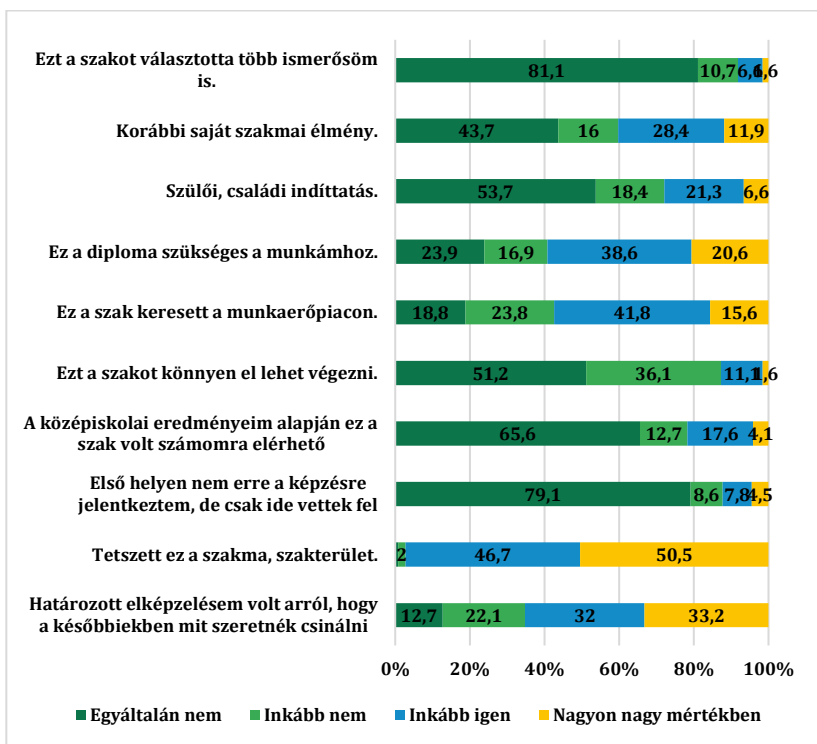
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszok elemzése alapján jól látható, hogy összességében 5,4 százalék azon mesterképzésben résztvevők aránya, akiknek előzetes tanulmányaikhoz semmiképpen nem kötődik aktuális képzésük. Legnagyobb arányban ez a bölcsészettudományi képzések (20%) esetén fordul elő, legkevésbé a művészet, a pedagógus és az agrár képzési területre jelentkező válaszadók esetében.

Szak- és intézményválasztás

Az aktív hallgatók **szak- és intézményválasztási preferenciáit** bemutató ábrák színes képet tárnak elénk. Az eredményeket külön elemezzük szak és intézményválasztás szerint, illetve képzési szintenként.

Alap (BA/BSc) és osztatlan képzésben résztvevő első éves aktív hallgatók válaszlai

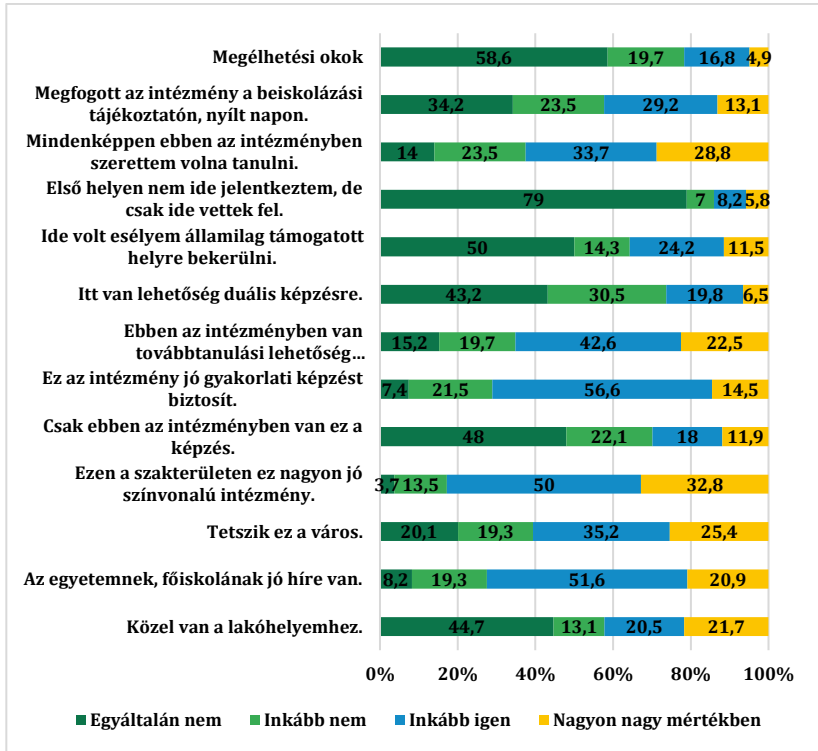

34. ábra: Az első éves alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók szakválasztási preferenciái, % (n = 243 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszok elemzése alapján jól látható, hogy elsődlegesen a személyes érdeklődés határozza meg az egyetemünkre jelentkezők **szakválasztási preferenciáit**: a megkérdezettek 97,2 százalékának ez volt a legmeghatározóbb szempont (34. ábra). Lényeges volt még a munkaerőpiaci szempontok figyelembevétele, mint a szakma iránti kereslet, a tervezett munkakör betöltéséhez szükséges tanulmányok, illetve diploma. Ezeket a válaszadók közel 60

százaléka tartotta lényegesnek. Legkevésbé az ismerősök szakpreferenciái, valamint a továbbtanulási lehetőségek szükségessége határozta meg a szakválasztást.

35. ábra: Az első éves alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók intézményválasztási preferenciái, % (n = 244 fő)

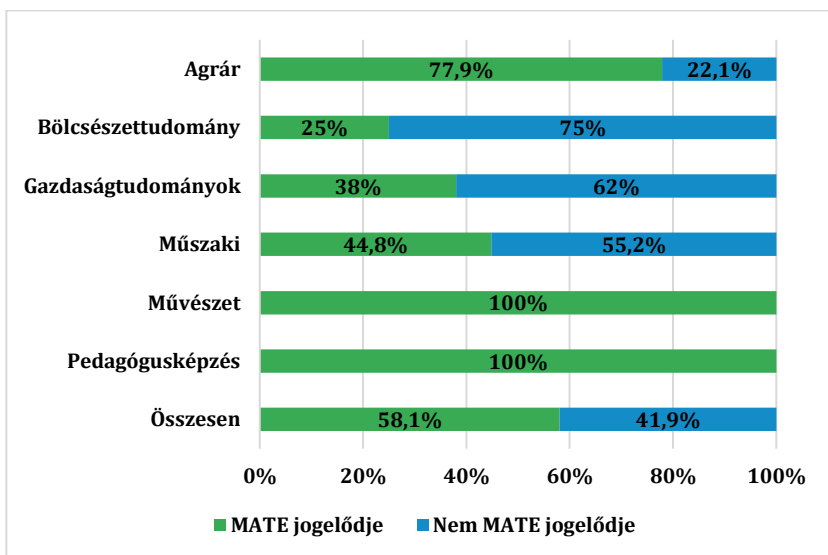
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az **intézményválasztási preferenciáknál** a válaszadó alap- vagy osztatlan képzésre járó első éves hallgatókat leginkább a képzés színvonala (82,8%), az intézmény jó hírneve (72,5%) és a gyakorlatorientált képzésszervezés (71,1%) befolyásolta (35. ábra). Az Egyetem jó megítélését mutatja az is, hogy többen (70,1%) annak

ellenére választották intézményünket, hogy az itt választható szakot másik felsőoktatási intézmény is indítja.

Mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók válaszai

A mesterképzésen résztvevők esetében fontos figyelembe venni a megelőző tapasztalatokat a szak- és intézményválasztás tekintetében. Az első kérdés arra vonatkozott, hogy a **korábbi felsőfokú tanulmányait is a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemen** (illetve jogelődjében) **végezte-e** az elsőéves válaszadó. Az ezzel kapcsolatos válaszok megoszlását a 36. ábra mutatja be.

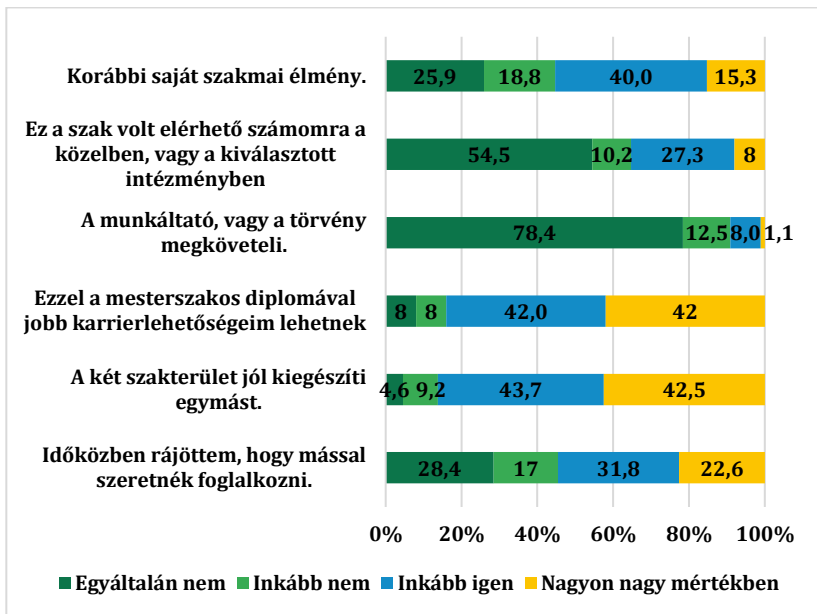
36. ábra: A mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók számának százalékos megoszlása korábbi tanulmányainak intézménye szerint, képzési területenként (n = 186 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók 58,1 százaléka volt korábban is az Egyetem hallgatója, 41,9 százalékuk korábban máshol folytatta a tanulmányait. Az alma materükhöz a művészet és pedagógusképzésen kívül

leginkább az agrár képzési területen ragaszkodnak, a legtöbb új hallgató a bölcsészettudományi, a gazdaságtudományi és a műszaki területre jön, ami az egyetem profiljával is magyarázható.

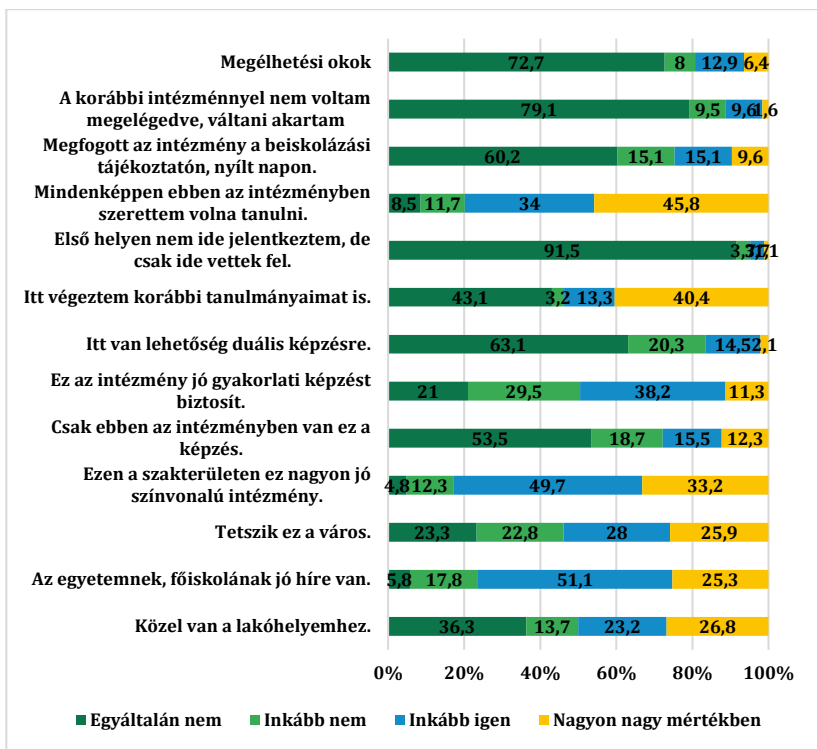
A válaszadó hallgatóktól rákérdeztünk arra is, hogy **miért döntöttek úgy, hogy korábbi szakjuktól (részben) eltérő területen folytatják tanulmányaikat**. Az eredményeket a 37. ábra szemlélteti.

37. ábra: A mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók szakválasztási preferenciái amennyiben a korábbi szakjuktól (részben) eltérő szakot választott (n = 88 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadó hallgatók (88 fő) leginkább munkaerőpiaci megfontolás miatt módosítottak képzési irányt: a szakterületi kompatibilitás (86,2%) és jobb karrierlehetőségek (84%) ösztönözték őket a váltásra. Legkevésbé a munkáltatói vagy törvényi előírás (9,1%) állt döntésük hátterében.

38. ábra: A mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók intézményválasztási preferenciái, % (n = 190 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

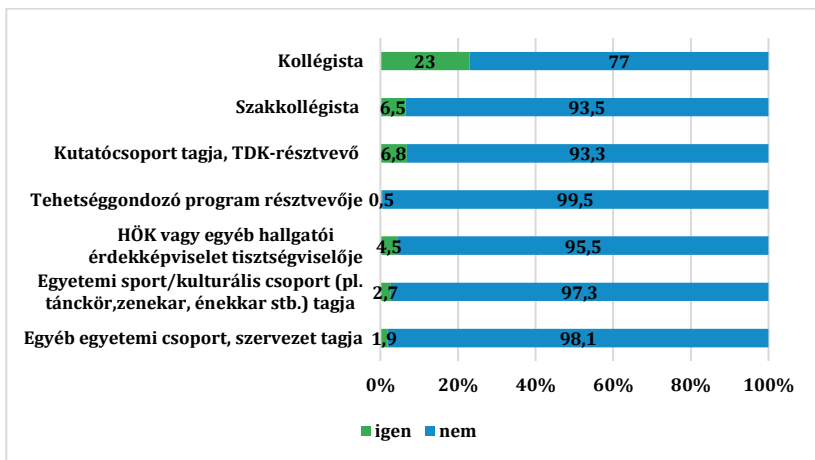
A mesterszakra jelentkezők intézményválasztási preferenciáit – hasonlóan az első éves hallgatók válaszaihoz – leginkább az oktatási színvonal minősége (82,9%) és az intézmény jó hírneve (76,4%) határozta meg (38. ábra). Szintén kiemelkedően magas volt azoknak az aránya is, akiknél (79,8%) a döntést az intézménybe való bekerülés célja vezérelte, amelynek alapját a fentiekben túl az alma materhez való kötődés is erősítheti.

Hallgatói aktivitás

A felsőoktatási intézmények tevékenységének eredményességét nagyban meghatározzák hallgatóinak aktív részvétele, amely nem csak az órákon, a szakmai ismeretek elsajátítása során lényeges, hanem a hallgatói közösségi és tudományos élet szervezésében is. Ezen alfejezet két részre tagolódik, egyrészt a hallgatói aktivitást térképezi fel a társadalmi és közösségi programok kapcsán, másrészt e fejezethez került a hallgatók nyelvtudásának értékelése is, amely jelentős befolyással van a szakmai életre és a karrierlehetőségekre.

Hallgatói részvétel

Az első ábra arról ad képet, hogy a megkérdezett aktív hallgatók **milyen mértékben vesznek részt az egyetem tudományos és közösségi életében**. A hallgatói részvétel összesített arányát a 39. ábra mutatja be.

39. ábra: Részvétel az egyetem tudományos, kulturális és egyéb életében, % (n = 1168 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók 23 százaléka kollégista, ami sok esélyt, lehetőséget biztosít arra, hogy a hallgató az egyetem különböző programjairól, lehetőségeiről informálódjon az órákat követően is. Jellemző az egyetemre, hogy több szakkollégium és kutatócsoport is működik, a Tudományos Diákköri Konferenciáknak pedig nagy hagyományai vannak minden képzési területen. Aktív a hallgatói érdekképviselet is, a HÖK-ön kívül több diákszervezet is működik az intézményben.

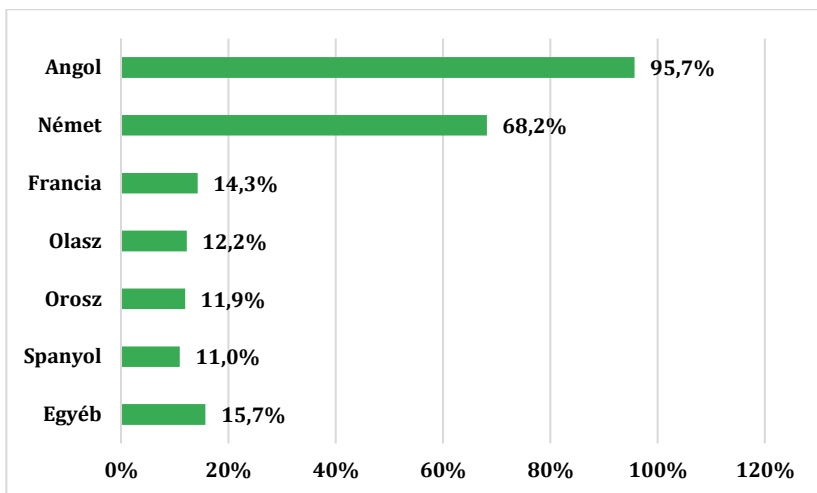
A hallgatók egyetemi életében kiemelkedő jelentőséggel bír a diákélet, azon belül is **a tudományos életben, kutatásokban való részvétel.**

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem minden képzési területén igen aktív és elismert a tudományos, kutatói tevékenységei révén. Habár a hallgatók tisztában vannak ezzel a ténnyel, mégis viszonylag kevés azon hallgatók aránya, akik az egyetemen zajló tudományos életben aktív szerepet vállalnak. Legnagyobb arányban kutatási tevékenységben (6,8%) vesznek részt a hallgatók, a megkérdezettek 6,5 százaléka a szakkollégiumi munkában tevékenykedik.

Tudományos tevékenységet a válaszadó aktív hallgatók közül legnagyobb számban (44 fő) az agrártudományi képzési terület hallgatói végeznek. Ugyancsak ezen a képzési területen tanulók között legmagasabb azoknak a száma (34 fő), akik szakkollégiumi munkában és/vagy tehetséggondozó programban vesznek részt. A műszaki és a gazdaságtudományi képzési területen tanulók közül is többen vesznek részt kutatócsoportokban, amit a képzési területeken megvalósuló számos kutatási és publikációs teljesítmény is jól reprezentál intézményi szinten is.

Nyelvtudás és külföldi tanulmányok

A jó **nyelvismeret** ma már minden munkakörnél kiemelt fontossággal bír, ezért fontos felmérni, hogy **hallgatóink milyen kompetenciákkal rendelkeznek** ezen a területen (40. ábra).

40. ábra: Az aktív hallgatók nyelvismerete (n = 1168 fő)

Forrás: a DPR 2021 online felmérés adatai alapján, saját szerkesztés

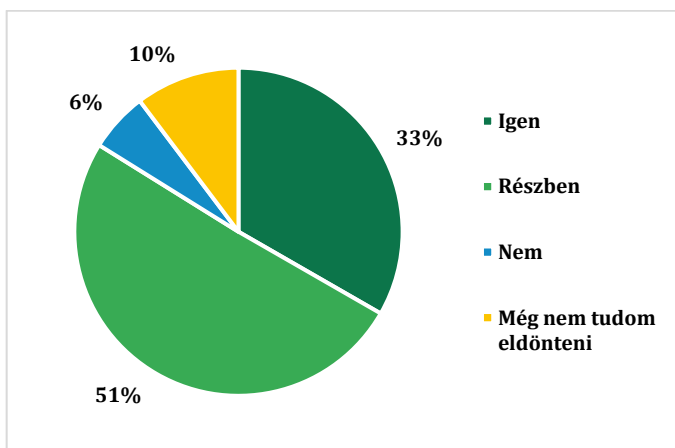
Az online kérdőíves felmérésben résztvevő aktív hallgatók majdnem mindegyike (95,7%) beszél angolul legalább alapszinten. Németül a válaszadók 68,2 százaléka, franciául, olaszul, spanyolul és oroszul a kitöltők 11-14,3 százaléka tud. Ezeken a nyelveken kívül a megkérdezettek a dán, koreai, japán, lengyel román, szlovák, szerb, horvát, holland, portugál, arab, svéd, norvég, görög, ukrán, török, kínai, vietnámi és latin nyelvet ismerik.

Tanulmányok megítélése

A képzés és a hallgatói szolgáltatások fejlesztése érdekében nagyon fontos, hogy az aktív hallgatóktól is rendszeres visszajelzést kérjünk. Jelen fejezetben egyrészt az előzetes elvárásoknak való megfelelés, illetve a képzés megítélésének eredményei kerülnek bemutatásra.

Előzetes elvárásoknak való megfelelés

Első ábra azt mutatja meg, hogy a válaszadók mennyire érzik azt, hogy a választott szak azokhoz az ismeretekhez juttatja, amire számítottak (41. ábra).

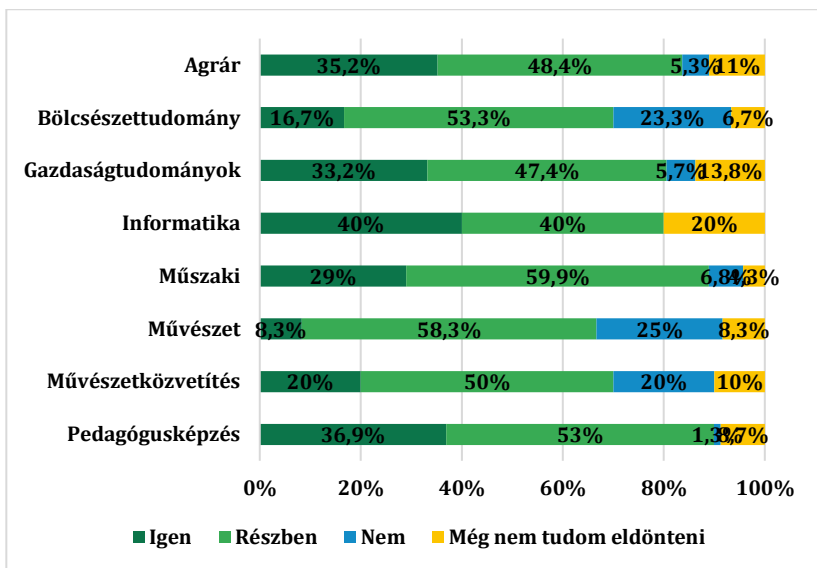

41. ábra: A képzés megítélése az előzetes elvárásokhoz képest (n = 851 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Annak ellenére, hogy a válaszadók jelentős többsége (70-80%) mindenképpen ebbe az intézménybe szeretett volna bekerülni, csupán harmaduk (33%) nyilatkozott úgy, hogy a tanulmányokkal kapcsolatban azt kapta, amire előzetesen számított. A megkérdezettek 6 százaléka nyilatkozott úgy, hogy nem azt kapta, amit ő a szakkal kapcsolatban elvárt volna, 10 százalékuk pedig a megkérdezés időpontjában még nem tudott a kérdésben állást foglalni. A válaszadók fele (51%) nyilatkozott úgy, hogy a tanulmányok során kapott tudás és ismeretanyag csak részben tükrözi előzetes elvárásait.

A kérdés képzési terület szerinti megoszlását a 42. ábra szemlélteti.

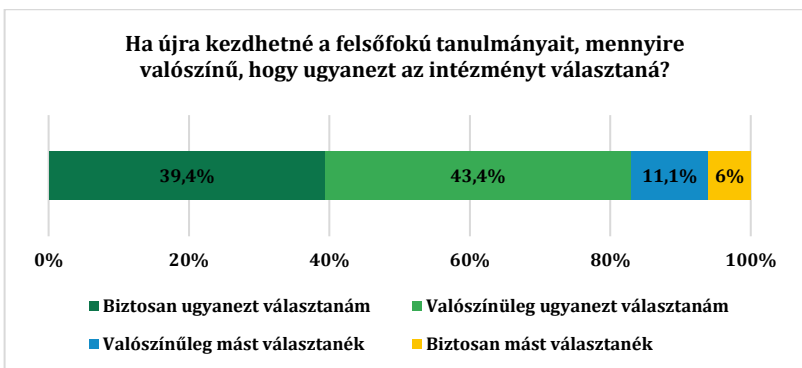
42. ábra: A képzés megítélése az előzetes elvárásokhoz képest, képzési területenként, % (n = 1177 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az adatok alapján pontosan látható, hogy arányaiban leginkább az informatikai (40%), a pedagógusképzés (36,9%) és az agrár (35,2%) képzési területhallgatóinak előzetes elképzelése nyert igazolást a képzés során, ugyanakkor a művészet (25%) és a Bölcsészettudomány képzési területen (23,3%) a legmagasabb azok aránya is, akik nem azt kapták, amire számítottak. A kérdés eldöntésében az informatikai (20%) és a gazdaságtudományi (13,8%) képzéseket látogató hallgatók a legbizonytalanabbak.

Az intézmény és a szak megítélése

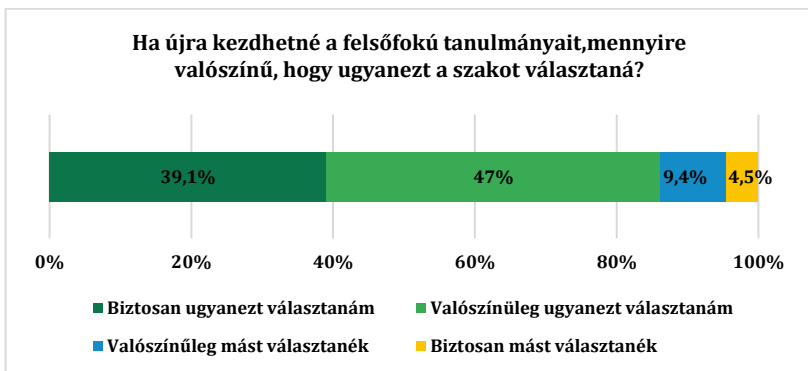
A következő kérdések a válaszadó aktív hallgatók véleményét mérte a **szak**választással és az **intézmény**választással kapcsolatban. Ezek **megítélésével** kapcsolatos kérdések összesített eredményét a 43. ábra mutatja be.

43. ábra: Az intézménnyel való elégedettség újraválasztás esetén, % (n = 1175 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A megkérdezett aktív hallgatók alapvetően elégedettek az egyetem által nyújtott lehetőségekkel, 82,8 százalékuk a MATE mellett döntene, ha újra kezdhetné a felsőoktatási tanulmányait (43. ábra).

44. ábra: A szakkal való elégedettség újraválasztás esetén, % (n = 1175 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az intézményválasztáshoz hasonlóan a szakválasztás tekintetében is a többség (86,1%) megismételné döntését (44. ábra). A valószínűleg, vagy biztosan nem választók aránya 13,9 százalék.

Hallgatói szolgáltatások és alumni

A felsőoktatási tanulmányok sikerét és eredményességét nagyban befolyásolják azok a szolgáltatások, amiket az egyetem biztosít az aktív és a végzett (alumni) hallgatói számára. A következőkben az ezekkel kapcsolatos kérdések kerülnek bemutatásra.

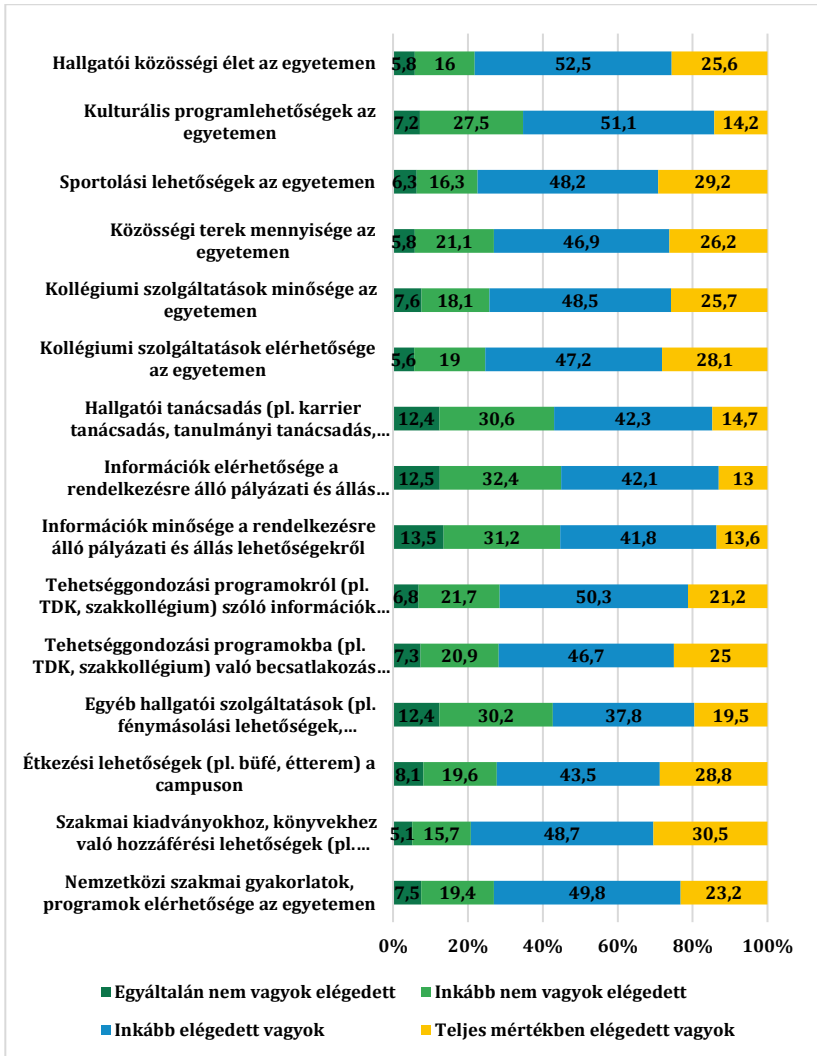
Hallgatói szolgáltatások

Az Egyetem számos olyan **szolgáltatást és programot** biztosít, amely abban segíti a hallgatókat, hogy a tanulmányaik során megszerzett ismereteiket minél sikeresebben tudják kamatoztatni a későbbiekben a munkaerőpiacon.

A következő kérdésblokk az egyes hallgatói szolgáltatásokkal és tanulási környezettel kapcsolatos hallgatói elégedettséget méri fel az egyes tényezők mentén.

A 45. ábra adatai alapján megállapíthatjuk, hogy a hallgatók leginkább a hallgatói közösségi élettel (78,1%) és a szakmai kiadványokhoz, könyvekhez való hozzáférési lehetőségekkel (79,2%) a legelégedettebbek. Az átlagnál jobbnak értékelték még a kollégiumi szolgáltatások elérhetőségét (75,3%) és minőségét (74,2%) az egyetemen.

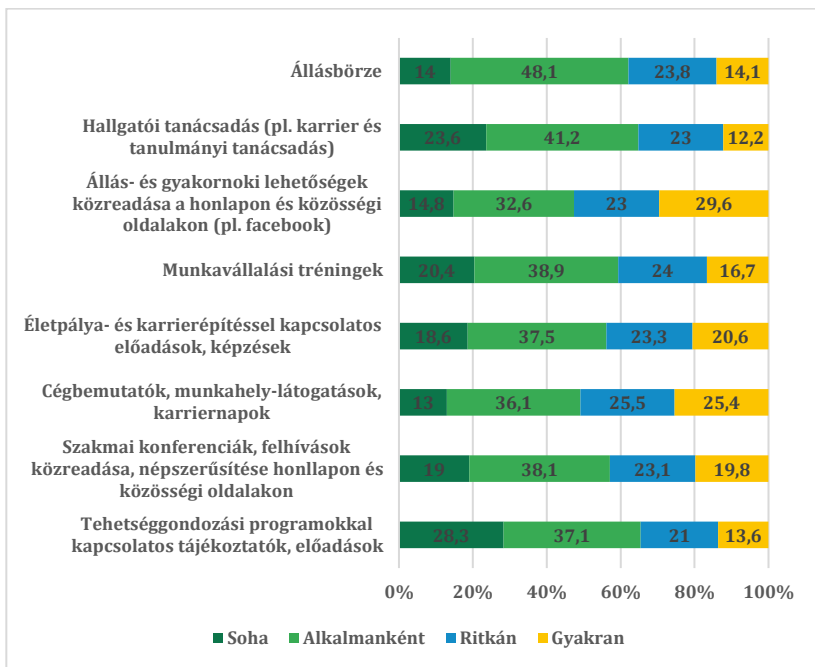
Kiugróan rossznak egyik szolgáltatást vagy körülményt sem tartották a válaszadók: legkevésbé a pályázati és álláslehetőségekről szóló információk elérhetőségével (44,9%) és minőségével (44,7%) elégedettek a kérdőívet kitöltő aktív hallgatók. Mindezekon felül a hallgatói tanácsadás (43%) és egyéb hallgatói szolgáltatás (pl. fénymásolási lehetőség, internet) elérésével (42,7%) kapcsolatban fejezték ki kisebbfokú elégedetlenségüket a válaszadók.

45. ábra: A hallgatói szolgáltatásokkal és tanulási környezettel kapcsolatos elégedettség az aktív hallgatók között, % (n = 1179 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A következő kérdésblokk azt vizsgálta, hogy a **meglévő és a kialakításra kerülő új hallgatói szolgáltatásokat** a hallgatók milyen gyakorisággal vennék igénybe.

46. ábra: A hallgatói szolgáltatások igénybevételével kapcsolatos igények az aktív hallgatók között, % (n = 1152 fő)

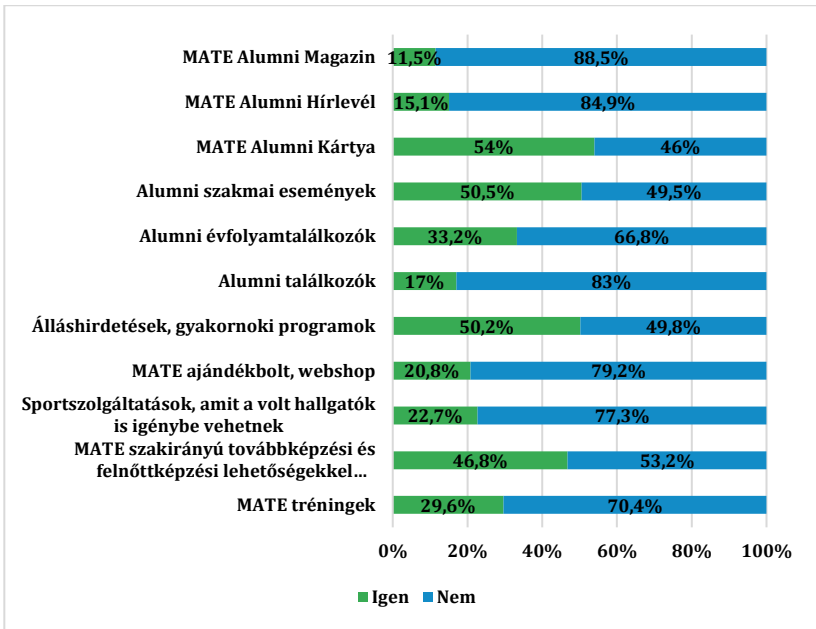
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Noha az Egyetem már eddig is számos lehetőséget biztosított a munkaerőpiaci érvényesülés támogatására, azokat a hallgatók viszonylag ritkán veszik igénybe. Legnagyobb arányban az állás és a gyakornoki lehetőségek közreadását, cégbemutatók, munkahely-látogatások, karriernapon való részvételt, valamint az állásbörzét használnák a hallgatók (46. ábra). Legkevésbé a tehetséggondozási programokkal kapcsolatos programok és a hallgatói tanácsadási szolgáltatások érdeklik a hallgatókat, de mindezek az eredmények valószínűleg a programok, szolgáltatások tartalmának

ismeretlenségéből és a kitöltői minta összetételéből (magas a levelező tagozatos és mesterképzésben résztvevő hallgatók aránya) adódhatnak.

Az alumni programokkal kapcsolatos igények

A kérdőíves felmérés kitért a kialakításra kerülő **alumni szolgáltatásokkal kapcsolatos igények** felmérésére is, amelynek eredményeit a 47. ábra szemlélteti.

47. ábra: A MATE alumni programmal kapcsolatos igények, % (n = 849 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az ábra adatai alapján látható, hogy a hallgatókat a várhatóan sok kedvezményt biztosító MATE Alumni Kártya (54%) érdekli a leginkább. A hallgatók tudatos karrierépítését jelzi az is, hogy szintén viszonylag magas az Alumni szakmai eseményeken való részvétel lehetősége (50,5%), az álláshirdetések, gyakornoki programokról

szóló (50,2%), valamint a MATE szakirányú továbbképzési és felnőttképzési lehetőségekkel kapcsolatos (46,8%) információs igény. Az eredmények arra engednek következtetni, hogy érdemes az alumnihoz kapcsolódó összes szolgáltatási formát mindenképpen elindítani a közeljövőben.

COVID-19 járvány hatása a tanulmányokra és a munkaerőpiaci státuszra

A 2021. évi tavaszi online felmérés az aktív hallgatók körében is felmérte a COVID-19 világjárvány hatásait. A következőkben a válaszadó aktív hallgatók tapasztalatait ismertetjük, hogy miként befolyásolta a járvány tanulmányaikat és munkaerőpiaci helyzetüket.

COVID-19 világjárvány hatása a tanulmányokra

A kérdéskör első blokkja a hallgatók élményeit, tapasztalatait méri fel, hogy a **világjárvány miatti távoktatás időszakában mennyire voltak elégedettek az egyes tényezőkkel.**

14. táblázat: Az egyes tényezőkkel való elégedettség alakulása az aktív hallgatók válaszai alapján a COVID távoktatási időszakában

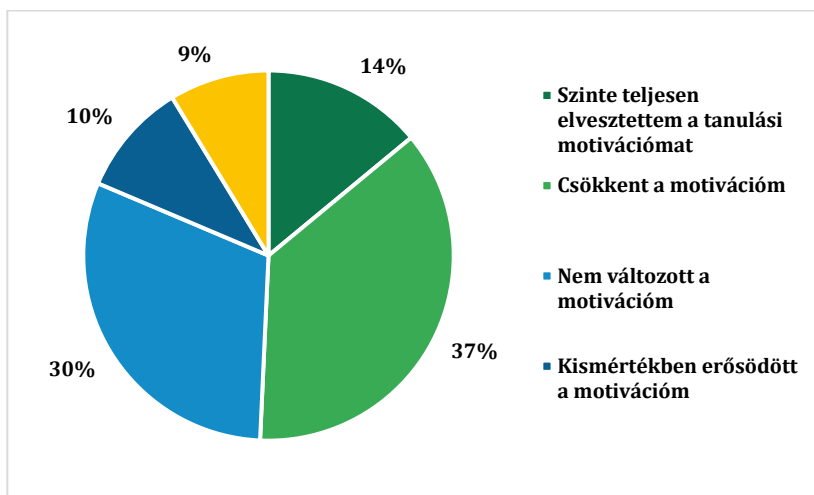
Tényező	Átlag	Módusz	Szórás	
Tájékoztatás az egyetemtől az online oktatással kapcsolatban	3,67	4,00	1,22	n=1178
Digitális oktatási tartalmak, a felkészüléshez szükséges elektronikus tananyagok elérhetősége	3,81	4,00	1,13	n=1177

Tényező	Átlag	Módusz	Szórás	
Online oktatási platformok, számítástechnikai támogatás, IT support	3,48	4,00	1,27	n=1179
Előadások színvonala	3,79	4,00	1,08	n=1178
Szemináriumok színvonala	4,12	4,00	1,32	n=1176
Gyakorlatok, laborok megszervezése, színvonala	3,95	4,00	1,71	n=1176
Vizsgák, számonkérések lebonyolítása	3,85	4,00	1,13	n=1172
Oktatók részéről személyes támogatás, mentorálás, szupervízió	3,71	4,00	1,3	n=1174
Mindent egybevetve, összességében mennyire (volt) elégedett felsőoktatási intézményében a távolléti oktatással a COVID időszakában?	3,61	4,00	1,11	n=1168

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az aktív hallgatók a COVID távoktatás időszakában alapvetően elégedettek voltak az egyes tanulmányokat befolyásoló tényezőkkel (15. táblázat). A legmagasabb átlagpontszámot az ötfokú Likert-skálán a szemináriumok színvonala (4,12) és a digitális oktatási tartalmak és a felkészüléshez szükséges elektronikus tananyagok elérhetősége (3,81) kapta. Magas átlagpontszámot kapott a gyakorlatok, laborok megszervezése, színvonala (3,95), de itt az átlagpontszám mögötti szóródás is magas (1,71), így vélhetően az azzal való elégedettség erősen képzési terület specifikus. Az online oktatási platformokkal, számítástechnikai támogatással, IT supporttal az átlagosnál kevésbé elégedettek voltak (3,48) a válaszadók. Ez azt jelzi, hogy a digitális oktatás technikai feltételeinek biztosítása nehézséget okozott a felsőoktatási intézményeknek.

A tanulási motiváció változását mutatja be a 48. ábra a COVID időszakban megvalósuló távolléti oktatás kapcsán.

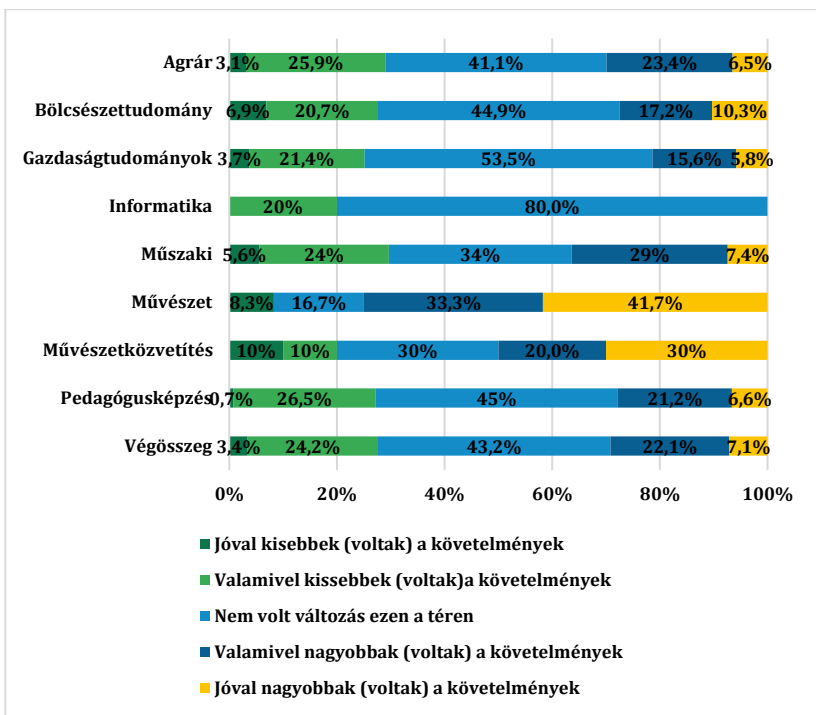

48. ábra: A tanulási motiváció változása COVID-19 világjárvány miatti távolléti oktatás időszakban, % (n = 1171 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az ábra adatai alapján látható, hogy a válaszadók harmadának (30%) megítélése szerint egyáltalán nem változott, 51 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy csökkent vagy szinte teljesen elvesztette a tanulási motivációját. A válaszadók 19 százaléka érezte azt, hogy valamilyen mértékben erősödött a tanulási kedve.

A tanulási motiváció mellett érdemes megvizsgálni azt is, hogy a válaszadó aktív hallgatók megítélése szerint **változtak-e a tanulmányi követelmények (pl. számonkérés, vizsga) a COVID-19 világjárvány miatti online oktatás során**. A 49. ábra a kitöltők ezzel kapcsolatos tapasztalatait képzési terület szerinti bontásban ábrázolja.

49. ábra: A tanulmányi követelmények változása a COVID-19 járvány miatti online oktatás következtében-képzési területekénként, % (n = 1164 fő)

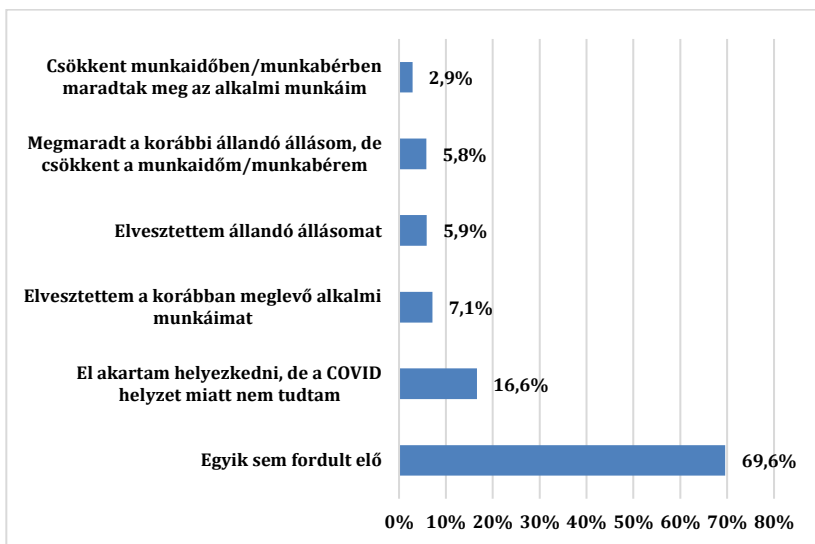
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Annak megítélése, hogy az online oktatás miatt változtak-e a tanulmányi követelmények nem csupán képzési területekénként, hanem azon belül is igen differenciált képet mutat. A követelmények nehezülését leginkább a művészet és a művészetközvetítés képzési területen hallgatók érzékelték, 75%, illetve 50 százalékuk a követelmények erősödését jelölte. Jóval kisebb arányban az agrár (29,9%) és a műszaki (29,7%) területhez tartozó szakokon tanulók érzékelték a követelmények nehezülését. Legkevésbé az informatika (80%), a gazdaságtudományok (53,5%), a pedagógusképzés (45), valamint a bölcsészettudomány (44,9%) képzési területen tanulmányokat folytatók érzékelték változást.

COVID-19 világvárvány hatása a munkaerőpiaci státuszra

A COVID-19 világvárvány miatti korlátozások nagyon sok ember életére és lehetőségeire voltak hatással. A következő kérdésblokk azt vizsgálja, hogy az aktív hallgatók munkaerőpiaci státuszát mennyire befolyásolta mindez.

A válaszok alapján az aktív hallgatókat összességében jobban érintették a COVID-19 világvárvány miatti **negatív munkaerőpiaci tendenciák**, mint a 2016-ban vagy 2020-ban abszolutóriumot szerzett társaikat. A válaszadók 30,4 százaléka (359 fő) tapasztalt negatív trendeket e téren. Válaszaik megoszlását az 50. ábra szemlélteti.

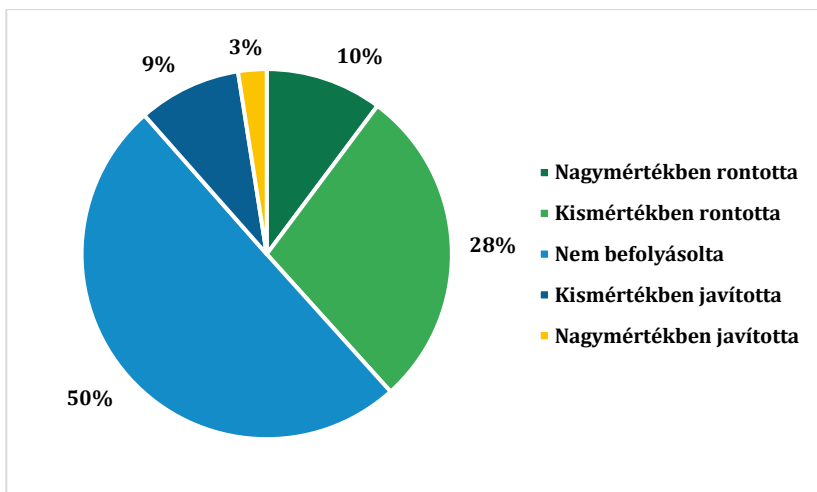

50. ábra: A COVID helyzet első hullámában tapasztalt negatív munkaerőpiaci trendek megoszlása, % (n = 1179 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A válaszadók 16,6 százaléka (196 fő) szeretett volna a vizsgált időszakban elhelyezkedni, de a COVID helyzet ezt nem tette lehetővé. 70 fő (5,9%) vesztette el állandó, 84 fő (7,1%) pedig meglévő alkalmi munkáit vesztette el. Állandó állásban 68 fő (5,8%), alkalmi

munkában 34 fő (2,9%) munkaidejét/munkabérét csökkentette munkáltatója. Mindezek jól alátámasztják azokat a tapasztalatokat, hogy megszorítások esetén elsősorban a gyakornoki pozícióban lévő vagy alkalmi munkavállalóktól válnak meg a vállalatok. Érdeemes azt is megvizsgálni, hogy a **COVID-19 világjárvány összességében hogyan érintette anyagilag** az aktív hallgatói jogviszonnal rendelkező válaszadókat.

51. ábra: A COVID időszak hatása a válaszadók személyes anyagi helyzetére, % (n = 1166 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

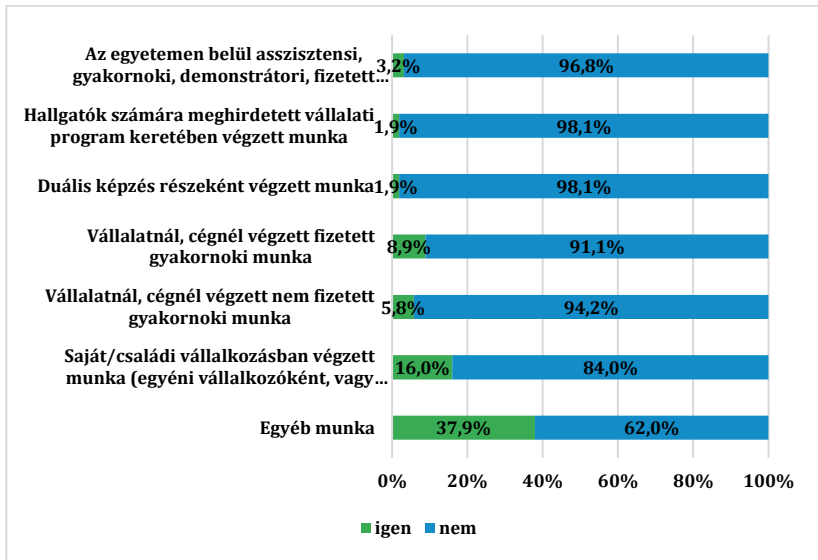
A 51. ábra adatai alapján jól látható, hogy a COVID-19 világjárvány a válaszadók 38 százalékát negatívan érintette anyagilag és mindössze 12 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy javult összességében anyagi helyzetük. Az aktív hallgatói státusszal rendelkező kitöltők 50 százalékánál a COVID helyzet nem befolyásolta anyagi helyzetüket.

Kapcsolat a munka világával

A fejezet három alrészlet tartalmaz: az első alfejezetben a hallgatók aktuális munkaerőpiaci státuszára vonatkozó kérdések eredményeit ismertetjük, majd összegezzük, hogy a hallgatók hogyan látják tanult szakmájuk társadalmi megítélését, végül a végzős hallgatók munkavállalási preferenciáit összegezzük.

A hallgatók munkaerőpiaci státusza

A megkérdezett aktív hallgatóink több, mint 71,1 százaléka **dolgozott a felmérés időpontjában**. A hallgatók **munkavégzés jellege** szerinti megoszlását az 52. ábra mutatja be.

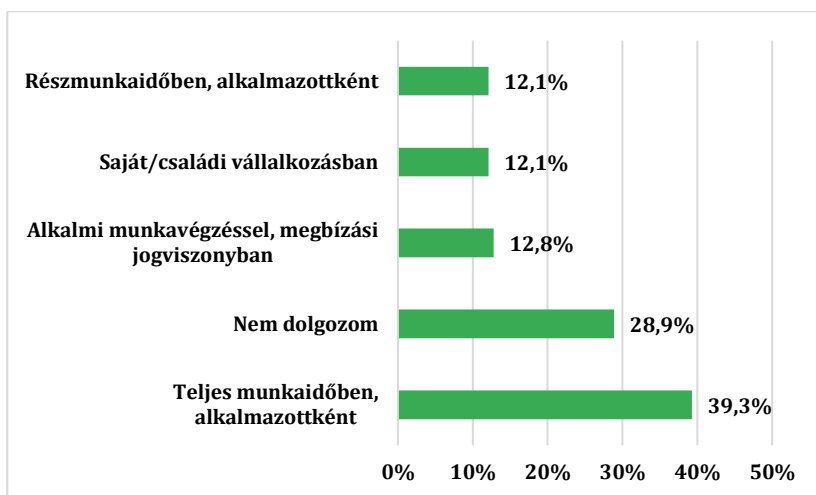
52. ábra: Az aktív hallgatók munkavégzés jellege szerinti megoszlása, % (n = 1167 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az aktív hallgatókra jellemző, hogy 37,9 százalékuk (439 fő) nem feltétlenül normál munkarendben, vagy hagyományos keretekben vállal munkát tanulmányai mellett. Ilyen a diákmunka, az alkalmi

munka, vagy a bedolgozás. Viszonylag magas az arányuk (16%) azon aktív hallgatóknak, akik saját vagy családi vállalkozásban tevékenykednek, a hallgatók további 8,9 százaléka (103 fő) fizetett gyakornoki munkát végez vállalatnál. A megkérdezett aktív hallgatókra kevésbé jellemző a duális, vagy a vállalati hallgatói programokban való részvétel.

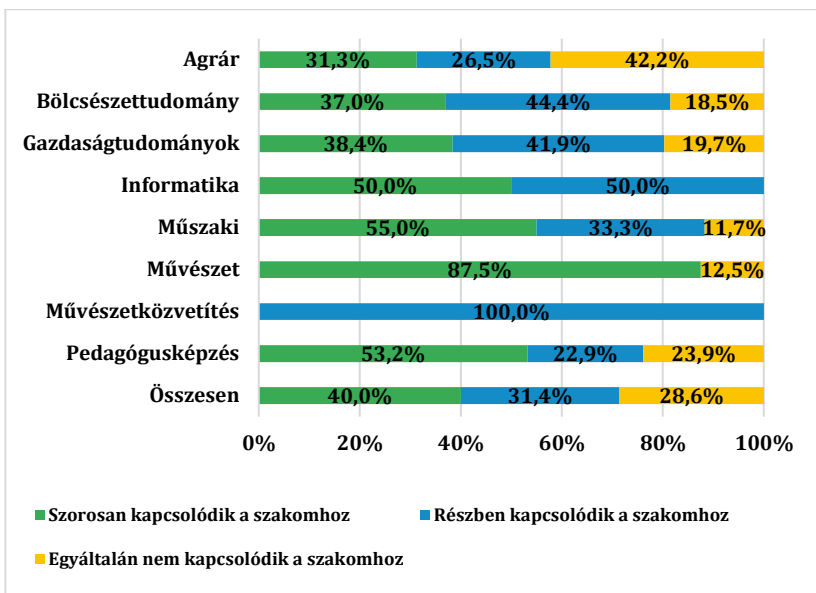
A dolgozó **aktív hallgatók munkajogviszonyának típus szerinti megoszlását** az 53. ábrán láthatjuk.

53. ábra: Az aktív hallgatók munkajogviszonyainak típus szerinti megoszlása, % (n = 1179 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

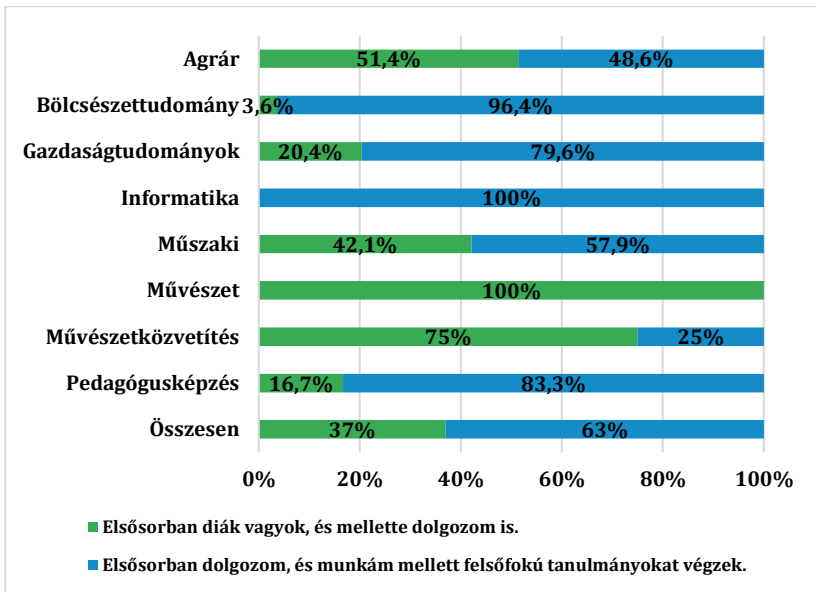
A kérdőíves felmérésben résztvevő aktív hallgatók 39,3 százaléka (463 fő) állandó jellegű és határozatlan időtartamú teljes munkaidős munkajogviszonnyal rendelkezik, 12,1 százalékuk (143 fő) részmunkaidőben vállalt munkát. Ugyancsak ilyen arányban dolgoznak a megkérdezettek saját vagy családi vállalkozásban (12,1%), a válaszadók 12,8 százaléka pedig alkalmi, időszakos megbízást lát el. A megkérdezettek 28,9 százaléka (341 fő) nem dolgozott a felmérés időpontjában.

54. ábra: A munkavégzés kapcsolódása a tanulmányokhoz képzési terület szerinti bontásban, % (n = 825 fő)

A munkavégzés kapcsán ellátott feladatok több, mint 70 százaléka **kapcsolódik szorosan vagy részben** a megkérdezett aktív hallgatók **tanulmányaihoz**: a legmagasabb arányban a művészet (87,5), a művészetközvetítés (100%), az informatika (100%) és a műszaki (88,3%) képzéseken tanulók találtak ilyen kereseti lehetőséget (54. ábra).

Arra a kérdésre, hogy a dolgozó aktív hallgató **elsősorban mi-nek tartja magát** a válaszadók 37 százaléka főfoglalkozású diákként, 63 százalékuk pedig olyan főfoglalkozású dolgozóként definiálta magát, aki mellette felsőfokú tanulmányokat is folytat.

55. ábra: A dolgozó aktív hallgatók munkaerőpiaci öndefiníciója képzési terület szerinti bontásban, % (n = 828 fő)

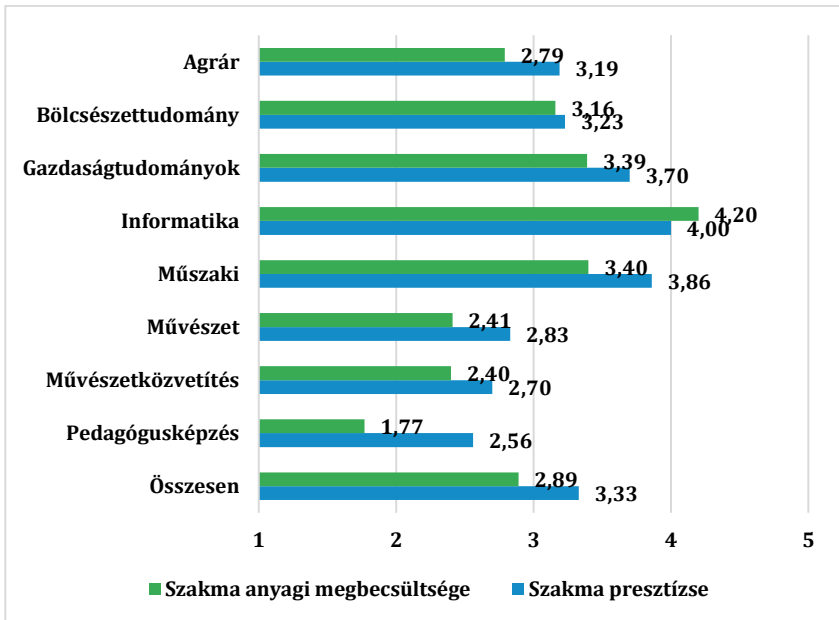
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az 55. ábra adatai alapján látható, hogy a felsőoktatási tanulmányok mellett dolgozó aktív hallgatók közül arányaiban a művészet (100%), a művészetközvetítés (75%) és az agrár (51,4%) képzési területen tanulók tartják magukat elsődlegesen főfoglalkozású diáknak. Főfoglalkozású dolgozónak az informatika (100%), a bölcsészettudomány (96,4%), a pedagógusképzés (83,3) és a gazdaságtudományok (79,6%) képzéseiben lévő válaszadók értékelték magukat legmagasabb arányban. Ezen tendenciák leginkább a minta tagozati összetételéből adódnak elsősorban.

A tanult szak megítélése

A tavaszi online kérdőíves felmérés során megkérdeztük az aktív hallgatóinkat arról is, hogy **milyennek látják szakmájuk presz-**

tízst, valamint anyagi megbecsülését ma Magyarországon. A válaszadók véleményét egy ötfokozatú skála segítségével kértük be, amely az iskolai osztályzatoknak volt megfeleltethető. Az eredmények képzési területenként számított átlaga az 56. ábrán látható.

56. ábra: Az aktív hallgatók tanult szakmájuk társadalmi presztízisének és anyagi megbecsülésének megítélése – képzési terület szerinti bontás (n = 1176 fő)

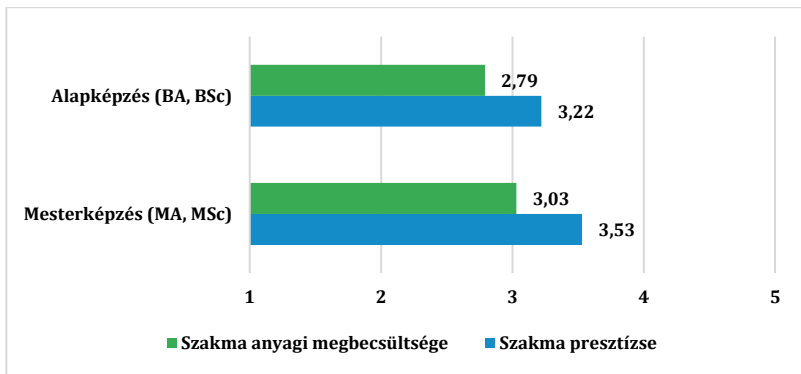
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A tanult szakmák társadalmi presztízisének megítélése kapcsán a kérdőíves felmérésben résztvevő hallgatóink közül a műszaki képzési területen tanulók értékelték legmagasabbra azt (3,86). Szintén kedvezőnek (3,70) mondható a választott szakma társadalmi presztízisének megítélése a gazdaságtudományi képzési területhez kötődő szakok hallgatói körében. Legalacsonyabb társa-

dalmi presztízsűnek (2,56) a pedagógus képzési területen tanulmányokat folytató hallgatók értékelték szakjaikat.

Amennyiben a különböző képzési területekhez kapcsolódó szakok anyagi megbecsültségét vizsgáljuk, megállapítható, hogy e tekintetben a pedagógusképzés (1,77), a művészetközvetítés (2,40) és a művészet (2,41) képzési területen tanulók a legborúlátóbbak. Az adatok ugyanakkor azt mutatják, hogy a társadalmi megítéléshez viszonyítva szinte minden képzési területen tanulmányokat folytató hallgatók alacsonyabbra értékelték az anyagi megbecsültség mértékét. Ez alól csak az informatikai képzési területen tanulók véleménye a kivétel, akik anyagi megbecsültségüket 0,2 százalékponttal jobbnak ítélték meg, mint szakmájuk társadalmi presztízsét.

Érdeemes mindezeket képzési szintek vonatkozásában is megvizsgálni. Az ezzel kapcsolatos eredmények az 57. ábrán kerülnek bemutatásra.

57. ábra: Az aktív hallgatók tanult szakmájuk társadalmi presztízsének és anyagi megbecsülésének megítélése – képzési szint szerinti bontás (n = 1176 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Az adatok azt mutatják, hogy a mesterképzésen tanulók mind tanult szakmájuk társadalmi presztízsét, mind pedig anyagi

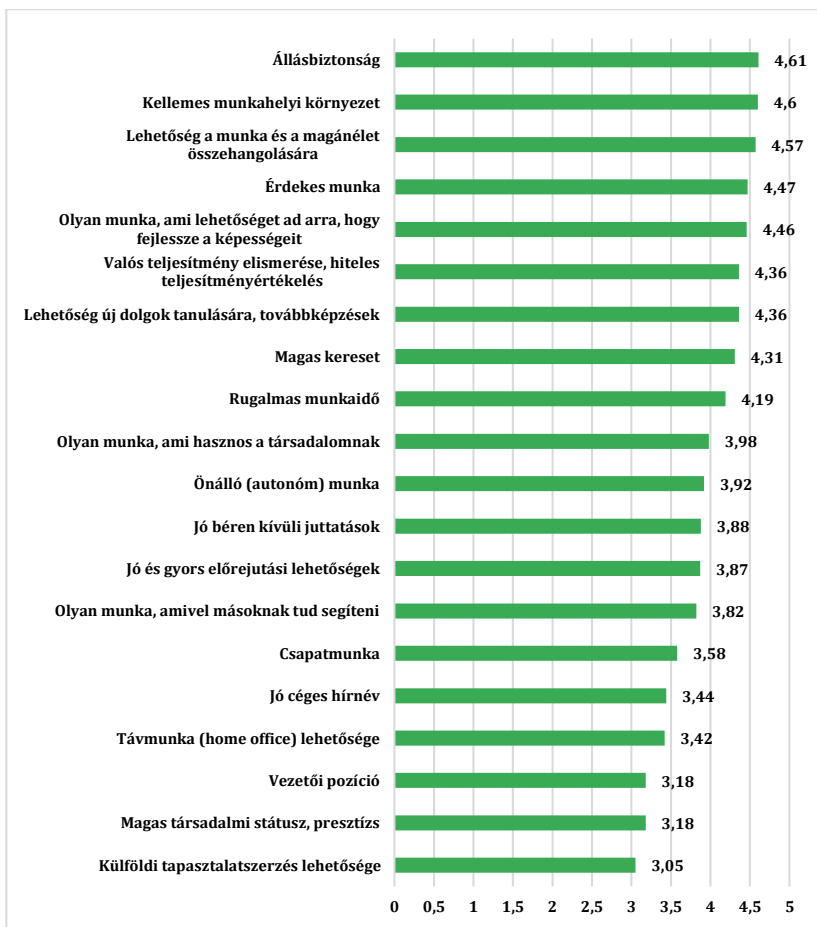
megbecsültségét jobbnak értékelik, mint alapszakon tanulmányait folytató társaik.

Munkavállalási preferenciák

A kérdőíves vizsgálat kitért annak a felmérésére is, hogy **milyen értékeket, szempontokat tartanak a hallgatók fontosnak a munkavállalásuk során.** A különféle lehetőségeket egy ötfokozatú skála segítségével kellett értékelniük az iskolai osztályzatoknak megfelelően, ahol 1 az egyáltalán nem fontos, az 5 pedig a nagyon fontos értéket kapta. Az egyes állításokhoz tartozó átlagpontszámokat az 58. ábra foglalja össze.

Amennyiben az eredményeket áttekintjük – azokat a könnyebb követhetőség kedvéért az átlagpontszámok alapján sorba rendeztük – látható, hogy a legfontosabb szempontok közé az állásbiztonság (4,60) a kellemes munkahelyi környezet (4,60), valamint a munka-magánélet egyensúlya (4,57) került. Ezek noha vezető tényezők szoktak lenni a különböző hazai és nemzetközi értékkutatásokban, azonban most arra engednek következtetni, hogy a kitöltők véleményformálását nagyban meghatározta az adatfelvételkor jelenlévő COVID-19 pandémia számos hatása. Vélhetően az adatfelvétel korábbi időzítése más eredményeket hozott volna.

A vezető értékek között szerepelnek még az önfejlesztésre és önkifejezésre vonatkozó faktorok is, mint az érdekes munka (4,47), a képességek fejlesztését lehetővé tevő munka (4,46), a valós teljesítmény elismerése (4,36), valamint a lehetőségek új dolgok tanulására (4,46).

58. ábra: A munkavállalás során felmerülő szempontok megítélése, azok fontossága szerint (öt fokozatú Likert skála átlaga, n = 1168)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A vizsgált tényezők közül legkevésbé a vezetői pozíció lehetősége (3,18), a magas társadalmi státusz, presztízs (3,18) és a külföldi tapasztalatszerzés lehetősége (3,05) volt fontos a válaszadó aktív hallgatóknak.

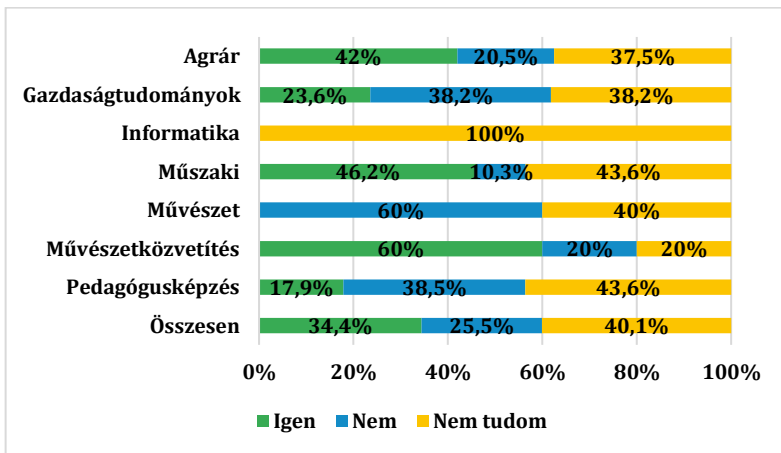
Végzést követő tervek

Az aktív hallgatók között végzett kérdőíves felmérés eredményeit bemutató fejezet utolsó része a hallgatók végzést követő terveivel foglalkozik. Az adatfelvétel módszertana lehetőséget adott arra, hogy a különféle kérdéseket célcsoportspecifikusan vizsgálhasuk. Így ezen alfejezet további két egységre tagolódik: először az alapszakon (BA/BSc) várhatóan 2021-ben végzők továbbtanulási terveire kapcsolódó eredményeket ismertetjük, majd ezt követően az összes végzős hallgató munkavállalási elképzeléseit összegezzük.

Továbbtanulással kapcsolatos elképzelések

Az alfejezetben szereplő kérdések kapcsán azokat az aktív hallgatókat kérdeztük továbbtanulási terveikről, akik várhatóan 2021-ben végeznek BA/BSc-képzésekben.

Mesterképzéssel kapcsolatos terveiket az 59. ábra összegzi képzési területek szerinti bontásban.

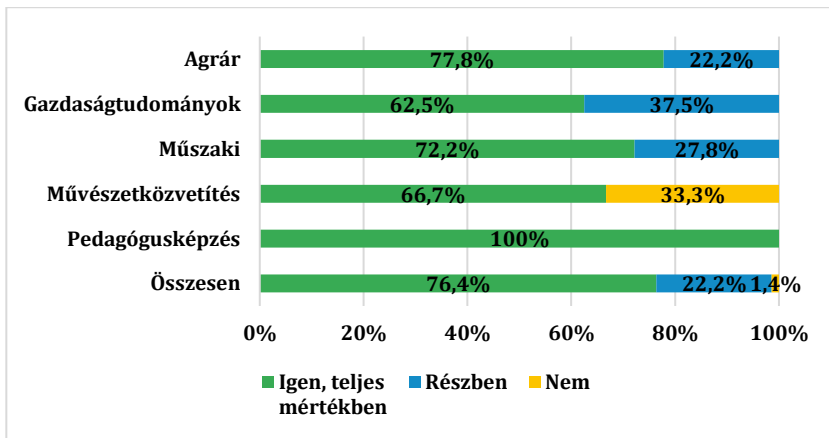
59. ábra: Továbbtanulási tervek végzős alapszakos hallgatók körében, képzési területenként, % (n = 212 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

Mindezek alapján látható, hogy a válaszadók 34,4 százaléka tervezi tanulmányainak folytatását, 25,5 százalékuk a munkaerőpiacon kamatoztatná tudását, 40,1 százalékuk bizonytalan a kérdés eldöntésében.

A megkérdezett hallgatók továbbtanulási tervei képzési terület szerinti bontásban igen változatos képet mutat (59. ábra). Legnagyobb arányban a művészetközvetítés (60%), a műszaki (46,2%) és az agrár (42%) képzési terület hallgatói terveznek beiratkozni mesterképzésre, legkevesbé a művészet (60%), a pedagógusképzés (38,5%) és a gazdaságtudományok terület (38,2%) hallgatói szánják rá magukat aktuálisan erre a lépésre. A kérdésben az informatika terület tanulói a legbizonytalanabbak, ott minden alapszakon végzős hallgató a „Nem tudom” választ jelölte.

Mindazok esetében, akik tervezik tanulmányaik folytatását (72 fő) érdemes megkérdezni, hogy **tervezett tanulmányuk** mennyire fog kapcsolódni a jelenlegihez (60. ábra).

60. ábra: A tervezett mesterképzés és a jelenlegi képzés kapcsolódása, képzési területenként, % (n = 72 fő)

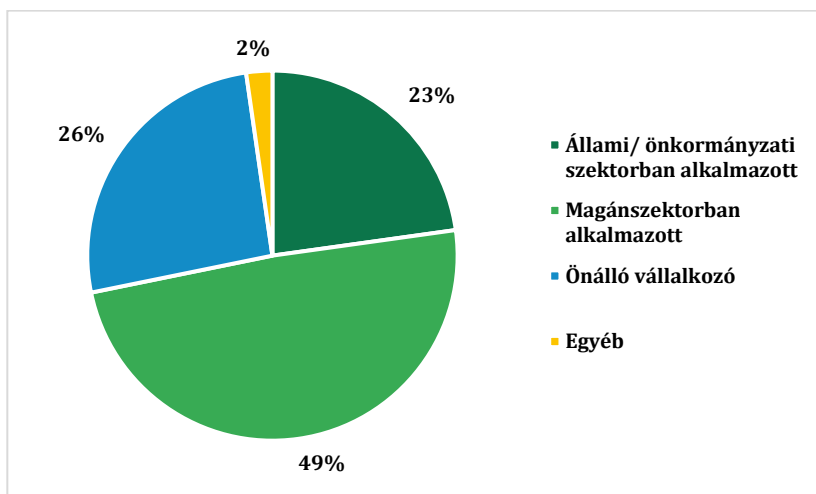
Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A továbbtanulásukat tervező válaszadók alapvetően a fent megjelölt öt képzési területen folytatják tanulmányaikat, így ezek

kapcsán van módunk megvizsgálni a tervezett képzések kapcsolódását. Látható, hogy mindegyik területen leginkább teljes mértékben vagy részben kapcsolódik majd a jövőbeni képzés a jelenlegihez, csak a művészetközvetítés területen tervezi a válaszadók harmada (jelen esetben egy fő) a teljes pályaelhagyást.

Munkavállalási elképzelések

A **munkavállalással kapcsolatos elképzeléseikről** minden válaszadó végzős aktív hallgatót (n = 351 fő) megkérdeztünk. Az általuk preferált munkaformák és munkahelyek jellemzőit az alábbiakban foglaljuk össze.

61. ábra: A válaszadók munkahellyel kapcsolatos elvárásai, % (n = 351 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A megkérdezettek végzett diplomásként alapvetően (49%) a magánszektorban helyezkednének el alkalmazottként, 26 százalékuk önálló vállalkozásban dolgozna, 23 százalékuk a közigazgatásban képzei el a jövőjét. Az egyéb kategóriát leginkább azok jelölték,

akik vagy nem tudtak dönteni a három lehetőség közül, vagy a tanult szakmától különböző profilú munkakörben gondolkodnak.

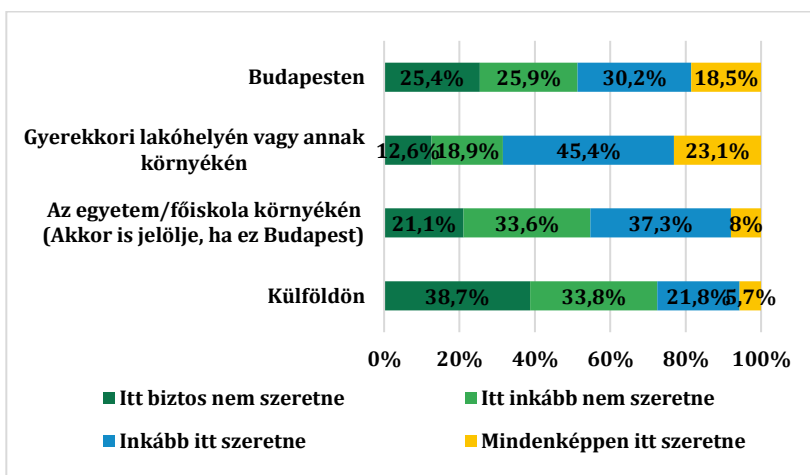
A válaszadók kétharmada (66,5%) hazai cégnél képzei el a jövőjét, közel negyedük (24,3%) multinacionális cégnél, 9,2 százalékuk egyéb külföldi cégnél.

A megkérdezettek 53,6 százaléka kisebb cégnél (legfeljebb 50 fő) dolgozna, 46,4 százalékuk ennél nagyobbban.

Teljes munkaidő vállalását (heti legalább 40 óra) a végzős aktív hallgatók 74,4 százaléka tervezi, ennél kevesebben (részmunkaidő, heti 20-30 óra) 23,9 százalékuk gondolkodik. Kevesebb mint heti 20 órában a megkérdezettek 1,5 százaléka vállalna munkát. A válaszadók közül egy fő azt jelölte, hogy ha tehetné nem dolgozna.

A **munkavégzés helyének** felmérése tovább árnyalja a végzős aktív hallgatók munkavállalási elképzeléseit (62. ábra).

A válaszadók többsége vagy gyermekkori lakóhelyén (68,5%), Budapesten (48,7%) vagy az egyetem/főiskola környékén (45,3%) tervezi a munkavállalását. Külföldre mindössze a válaszadók 29,5 százaléka készül munkavégzés céljából.

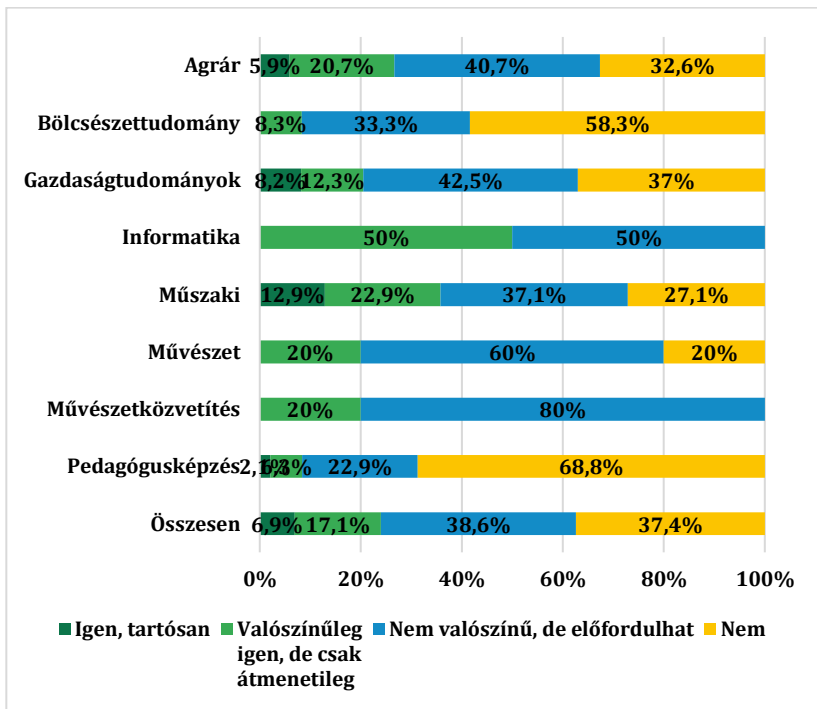

62. ábra: A válaszadók elképzelései a munkavégzés helyszínével kapcsolatban, % (n = 351 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A külföldi munkavállalással kapcsolatos tervek feltárása érdekében egy másik kérdéssel is vizsgáltuk a területet, ahol kicsit árnyaltabb képet kaphattunk a végzős hallgatók ezirányú elképzeléseiről.

A végzettség megszerzését követően megkérdezett hallgatók 24 százaléka tervez külföldi munkavállalást: 6,9 százalékuk tartósan, 17,1 százalékuk átmenetileg, rövid időszakokra. A válaszadók 38,6 százaléka szerint nem valószínű, hogy munkát fog külföldön vállalni, de előfordulhat. A megkérdezettek 37,4 százaléka kizárja ezt a lehetőséget. A kérdés képzési terület szerinti megoszlását a 63. ábra szemlélteti.

63. ábra: Az aktív hallgatók külföldi munkavállalási tervei képzési terület szerinti bontásban, % (n = 350 fő)

Forrás: a DPR 2021-es online felmérés adatai alapján saját szerkesztés

A megkérdezett aktív hallgatók közül arányaiban tartósan leginkább a műszaki (12,9%) és a gazdaságtudományok (8,2%), átmeneti időszakra ezeken kívül az informatika (50%) képzésekre járók a legmotiváltabbak a külföldi munkavállalás terén. Legkevésbé a pedagógusképzés (68,8%) és a bölcsészettudomány (58,3%) hallgatói élnének ezzel a lehetőséggel.

V. Összegzés

2021 tavaszán a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem 12 képzési helyén került sor a tavaszi online kérdőíves Diplomás Pályakövető Rendszer felmérésére. A 2021-ban aktív, valamint a 2016-ban és a 2020-ban abszolutóriumot szerzett hallgatóinktól gyűjtöttünk adatokat, hogy megismerjük véleményüket a tanulmányaikról, valamint, hogy pontosabb képet kapjunk munkaerőpiaci elképzeléseikről és lehetőségeikről.

Az elmúlt időszak többféle változást is hozott Egyetemünk életében: a szervezeti átalakítások mellett a COVID-19 világjárvány miatti intézkedések is hatással voltak a hallgatók tanulmányaira. Összegző tanulmányunkban a COVID-19 világjárvány hatásainak, illetve az intézményi átalakítások felvázolását követően ismertettük az adatfelvétel módszerét, valamint a kutatási minta összetételét. A felmérés eredményei és legfontosabb megállapításai alapvetően két fejezetben kerültek összefoglalásra: külön vizsgáltuk a 2016-ban és 2020-ban abszolutóriumot szerzett, valamint az aktív hallgatók válaszait.

Végzettjeink válaszaik alapján megállapítható, hogy egykori hallgatóink életében igen fontos szerepet tölt be a tanulás: az abszolutóriumuk megszerzése óta a válaszadók 10,9 százaléka újabb diplomát szerzett, jelenleg pedig 13,6 százalékuk folytat felsőoktatási tanulmányokat. A válaszadók jellemzően a mesterképzés és a szakirányú továbbképzés felé orientálódnak, de többen doktori képzést is elkezdtek.

A COVID-19 világjárvány a hallgatók tanulmányaira is hatással volt, de az Egyetem által biztosított szolgáltatások jól vizsgáztak: összességében átlagosan 3,8 pontra értékelték azokat a hallgatók az ötfokú Likert-skálán. Miközben a hallgatók több, mint 35 százalékának csökkent a COVID időszak alatt a tanulási motivációja, a végzéshez szükséges tanulmányi követelményekkel és adminisztrációs ügyek intézésével kapcsolatban kevesen tapasztaltak kiugróan magas nehézségeket, bár ezek aránya képzési

területenként igen változatos képet mutat. A COVID helyzet negatív munkaerőpiaci tendenciái náluk leginkább az elhelyezkedéssel kapcsolatos terveikre voltak hatással, 5% körüli azoknak az aránya, akik állandó vagy alkalmi munkájukat elvesztették.

Abszolvált hallgatóink 77,2 százaléka dolgozott tanulmányai mellett, közel felük olyan területen, amely kapcsolódott tanulmányaihoz. A megkérdezettek kétharmada (69 százalékuk) használja jelenleg is legalább közepes mértékben azokat az ismereteket és készségeket, amelyeket a képzés során sajátított el.

A válaszadók 76 százaléka alkalmazottként dolgozott a felmérés időpontjában, a felmérésben résztvevők 64 százaléka a piaci szektorban vállalt munkát. A megkérdezettek által betöltött munkakörök jól tükrözik a szakterületi sajátosságokat, bár mérnök, tanácsadó és vezetői pozíció minden területen igen jellemző.

Képzési terület szerinti bontásban a gazdaságtudományok és a műszaki területe végzők keresnek a legjobban. Az alapszakon végzettek havi nettó bevétele 301, míg a mesterképzésen végzetteké 361 ezer Ft.

A tervezett alumni programmal kapcsolatban viszonylag magasak a visszajelzési arányok, a végzettek közül többen jelölték azt is, hogy tudásmegosztással (pl. előadások tartása, mentori program), anyagi- vagy eszköztámogatással szívesen részt vennének a szakemberutánpótlás nevelésben.

Aktív hallgatóink elsődleges diplomaszerezési okként a szakmai, intellektuális fejlődést, valamint a magas várható jövedelmet jelölték, szak és intézményválasztási preferenciáiknál viszont a személyes érdeklődés, a jobb karrieresély, valamint az intézmény jó híre jelent meg vezető indokként.

Az egyetemi tudományos-kutatási életbe való bekapcsolódási arány igen alacsony a válaszadók körében.

A hallgatói szolgáltatások megítélése átlagosan jónak mondható, a kialakításra kerülő alumni programokkal kapcsolatban az elsődleges igényfelmérés pozitívnak értékelhető.

Hallgatóink 95,7 százaléka ismeri az angol nyelvet legalább alapszinten, a németet 68,2 százalékuk, mégis a válaszadók alig több, mint 24 százaléka tervez külföldi munkatapasztalat szerzést a végzést követően.

A felmérés időpontjában a megkérdezett hallgatók több, mint 71 százaléka dolgozott, jellemzően állandó jellegű határozatlan idejű munkajogviszonyban.

A COVID-19 világjárvány az aktív hallgatóinkra is hatással volt mind tanulmányi, mind pedig munkaerőpiaci szempontból. A megkérdezettek több mint felének (41%) csökkent a tanulási motivációja az elmúlt időszakban, a távolléti online oktatás során az Egyetem által biztosított szolgáltatásokkal átlagos mértékben elégedettek. A válaszadók harmadát (30,1%) érintette a járványhelyzet negatív munkaerőpiaci trendje, többjük elvesztette állandó (70 fő) vagy alkalmi (84 fő) munkáját.

A megkérdezettek választott szakjainak társadalmi presztízsét és anyagi megbecsültségét tekintve a pedagógus, a művészet és a művészetközvetítés képzési területet ítélik meg kevésbé megbecsültnek anyagilag. E tekintetben a legderűlátóbbak az informatika képzési területen tanulók.

A válaszadó aktív hallgatók számára a legfontosabb értékek a munkavállalás során az állásbiztonság, a kellemes munkahelyi környezet, valamint a munka-magánélet egyensúlya. A vezető értékek között szerepelnek még az önfejlesztésre és önkifejezésre vonatkozó faktorok is, mint az érdekes munka, a képességek fejlesztését lehetővé tevő munka, valamint a lehetőségek új dolgok tanulására. Legkevésbé a vezetői pozíció, a magas társadalmi presztízs, hírnév és a külföldi tapasztalatszerzés lehetősége volt lényeges a válaszadó hallgatóknak.

Felhasznált források

- [1.] ÁSZ (2017): Diplomás Pályakövető Rendszer működése, Állami Számvevőszék, Budapest
- [2.] DPR Kézikönyv: EDUCATIO Társadalmi Szolgáltató Kht., Budapest https://www.felvi.hu/felsooktatasisimuhely/dpr/ebook/!DPR_ebook/dpr_e-book.html (elérés ideje: 2019.10.24)
- [3.] Hrubos Ildikó (2021): A koronavírus-válság hatása a felsőoktatásra-Európai és globális körkép, *Educatio*, 30(1), 50–62p
- [4.] UNESCO (2020) Adverse Consequences of School Closurs. Paris, Unesco. (online) <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/consequences>.

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: A vizsgált hallgatói populáció megoszlása KÉPZÉSI TERÜLET szerint, célcsoportonként.....	13
2. táblázat: A vizsgált hallgatói populáció megoszlása KÉPZÉSI SZINT szerint, célcsoportonként.....	14
3. táblázat: A vizsgált hallgatói populáció megoszlása TAGOZAT szerint, célcsoportonként.....	14
4. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása KÉPZÉSI TERÜLET szerint, célcsoportonként.....	16
5. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása KÉPZÉSI SZINT szerint, célcsoportonként.....	17
6. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása TAGOZAT szerint, célcsoportonként.....	18
7. táblázat: Az értékelhető kérdőívek számának megoszlása KÉPZÉSI hely szerint, célcsoportonként.....	19
8. táblázat: A MATE aktív hallgatóira vonatkozó kitöltési statisztikák és a minta reprezentativitását javító súlyok (2021).....	20
9. táblázat: A MATE-n 2016-ban abszolutóriumot szerettek kitöltési statisztikái és a minta reprezentativitását javító súlyok.....	21
10. táblázat: A MATE-n 2020-ban abszolutóriumot szerettek kitöltési statisztikái és a minta reprezentativitását javító súlyok.....	22
11. táblázat: Az egyes tényezőkkel való elégedettség alakulása az abszolutóriumot szerettek válaszi alapján a COVID távoktatási időszakában 2020 tavaszán.....	31
12. táblázat: Az abszolutóriumot szerzett válaszadók (2016, 2020) által betöltött jellemző munkakörök – képzési terület szerinti bontás.....	52
13. táblázat: A megkérdezettek havi nettó bevétele – képzési szint szerinti bontás (ezer Ft).....	54
14. táblázat: A megkérdezettek havi nettó bevétele – végzés éve szerinti bontás (ezer Ft).....	55
15. táblázat: Az egyes tényezőkkel való elégedettség alakulása az aktív hallgatók válaszi alapján a COVID távoktatási időszakában.....	79

Ábrák jegyzéke

1. ábra: A kitöltők nem szerinti megoszlása, fő (n = 2012 fő)	18
2. ábra: Az abszolutórium után további felsőfokú végzettséget szerzett hallgatók számának százalékos megoszlása képzési terület szerint (n = 92 fő)	26
3. ábra: Az abszolutóriummal rendelkező hallgatók végzést követő felsőoktatási tanulmányainak képzési szint szerinti megoszlása (n = 91 fő)	27
4. ábra: Az abszolutóriumot követően szerzett felsőfokú végzettség kötődése a vizsgált szakhoz (n = 92 fő)	28
5. ábra: Az abszolutóriumot szerzett hallgatók jelenlegi felsőoktatási tanulmányainak képzési szint szerinti megoszlása (n = 114 fő)	29
6. ábra: Az abszolutóriumot szerzett hallgatók jelenlegi felsőoktatási tanulmányainak kötődése a felmérés alapjául szolgáló képzéshez (n = 113 fő)	30
7. ábra: Az abszolutóriumot szerzett hallgatók jelenlegi tanulmányainak kötődése a felmérés alapjául szolgáló képzéshez - a végzés éve szerinti bontásban, % (n = 113 fő)	30
8. ábra: A tanulási motiváció változása 2020 tavaszi COVID időszakban, % (n = 364 fő)	33
9. ábra: A COVID helyzet nehezítő hatása a képzés zárásához szükséges tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez- képzési terület szerinti bontás, % (n = 366 fő)	34
10. ábra: A COVID helyzet nehezítő hatása a képzés zárásához szükséges adminisztratív ügyek intézéséhez- képzési terület szerinti bontás, % (n = 364 fő)..	35
11. ábra: A COVID helyzet első hullámában tapasztalt negatív munkaerőpiaci trendek megoszlása, % (n = 366 fő)	36
12. ábra: A 2020 tavaszi COVID időszak hatása a válaszadók személyes anyagi helyzetére, % (n = 366 fő)	37
13. ábra: A COVID helyzet kapcsán tapasztalt negatív munkaerőpiaci trendek megoszlása a végzést követően, % (n = 840 fő)	38
14. ábra: A megkérdezettek munkavégzése a tanulmányok ideje alatt - képzési terület szerinti megoszlás, % (n = 839 fő)	39
15. ábra: A munkavégzés kapcsolódása a tanulmányokhoz - abszolváltnak hallgatók, % (n = 639 fő)	40

16. ábra: A kérdőív alapjául szolgáló tanulmányok során elsajátított tudás, megszerzett készségek felhasználása a válaszadó aktuális munkájában (n = 723 fő)	41
17. ábra: A képzés során elsajátított tudás, megszerzett készségek felhasználása a válaszadó aktuális munkájában – képzési terület szerinti bontás, % (n = 723 fő)	42
18. ábra: Abszolvált hallgatók munkaerőpiaci részvétele képzési terület szerinti bontásban (n = 834 fő)	43
19. ábra: A megkérdezettek aktuális munkaerőpiaci státusza (n = 840 fő)	44
20. ábra: A megkérdezettek aktuális munkaerőpiaci státusza – képzési terület szerinti bontás (n = 840 fő)	45
21. ábra: A megkérdezettek megoszlása munkavégzés formája szerint, képzési terület szerinti bontásban (n = 727 fő)	46
22. ábra: A megkérdezettek megoszlása munkavégzés formája szerint, az abszolutórium éve szerinti bontásban (n = 727 fő)	47
23. ábra: A válaszadó alkalmazottak munkaköri megoszlása képzési területenként (n = 641 fő)	48
24. ábra: A kitöltők munkahelyének megoszlása lokáció szerint, képzési terület szerinti bontásban (n = 722 fő)	49
25. ábra: A megkérdezettek foglalkoztatójának szektora (n = 724 fő)	50
26. ábra: A megkérdezettek foglalkoztatójának szektora – képzési terület szerinti bontás (n = 661 fő)	51
27. ábra: A megkérdezettek havi nettó bevétele- képzési területi bontás (ezer Ft)	54
28. ábra: A megkérdezettek alumni híradással kapcsolatos igénye (n = 352) ...	56
29. ábra: A megkérdezettek alumni (öregdiák) programokkal kapcsolatos igénye (n = 309)	57
30. ábra: A válaszadók az aktív hallgatókat érintő potenciális támogatási formáinak megoszlása (n = 238)	57
31. ábra: Az első éves alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók diplomaszerezési indítékai, % (n = 243 fő)	60
32. ábra: Mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók diplomaszerezési indítékai, % (n = 187 fő)	62

33. ábra: Mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók képzési területének kötődése korábbi tanulmányaihoz, % (n = 185 fő).....	63
34. ábra: Az első éves alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók szakválasztási preferenciái, % (n = 243 fő).....	64
35. ábra: Az első éves alap (BA/BSc) vagy osztatlan képzésben résztvevő aktív hallgatók intézményválasztási preferenciái, % (n = 244 fő).....	65
36. ábra: A mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók korábbi tanulmányainak intézménye (n = 186 fő).....	66
37. ábra: A mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók szakválasztási preferenciái amennyiben a korábbi szakjuktól (részben) eltérő szakot választott (n = 88 fő).....	67
38. ábra: A mesterképzésben résztvevő aktív hallgatók intézményválasztási preferenciái, % (n = 190 fő).....	68
39. ábra: Részvétel az egyetem tudományos, kulturális és egyéb életében, % (n = 1168 fő).....	69
40. ábra: Az aktív hallgatók nyelvismerete (n = 1168 fő).....	71
41. ábra: A képzés megítélése az előzetes elvárásokhoz képest (n = 851 fő).....	72
42. ábra: A képzés megítélése az előzetes elvárásokhoz képest, képzési területenként, % (n = 1177 fő).....	73
43. ábra: Az intézménnyel való elégedettség újraválasztás esetén, % (n = 1175 fő).....	74
44. ábra: A szakkal való elégedettség újraválasztás esetén, % (n = 1175 fő).....	74
45. ábra: A hallgatói szolgáltatásokkal és tanulási környezettel kapcsolatos elégedettség az aktív hallgatók között, % (n = 1179 fő).....	76
46. ábra: A hallgatói szolgáltatások igénybevételevel kapcsolatos igények az aktív hallgatók között, % (n = 1152 fő).....	77
47. ábra: A MATE alumni programmal kapcsolatos igények, % (n = 849 fő).....	78
48. ábra: A tanulási motiváció változása COVID-19 világiárvány miatti távolléti oktatás időszakban, % (n = 1171 fő).....	81
49. ábra: A tanulmányi követelmények változása a COVID-19 járvány miatti online oktatás következtében-képzési területenként, % (n = 1164 fő).....	82
50. ábra: A COVID helyzet első hullámában tapasztalt negatív munkaerőpiaci trendek megoszlása, % (n=1179 fő).....	83

51. ábra: A COVID időszak hatása a válaszadók személyes anyagi helyzetére, % (n = 1166 fő).....	84
52. ábra: Az aktív hallgatók munkavégzés jellege szerinti megoszlása, % (n = 1167 fő).....	85
53. ábra: Az aktív hallgatók munkajogviszonyainak típus szerinti megoszlása, % (n = 1179 fő).....	86
54. ábra: A munkavégzés kapcsolódása a tanulmányokhoz képzési terület szerinti bontásban, % (n = 825 fő).....	87
55. ábra: A dolgozó aktív hallgatók munkaerőpiaci öndefiníciója képzési terület szerinti bontásban, % (n = 828 fő).....	88
56. ábra: Az aktív hallgatók tanult szakmájuk társadalmi presztízsének és anyagi megbecsülésének megítélése – képzési terület szerinti bontás (n = 1176 fő).....	89
57. ábra: Az aktív hallgatók tanult szakmájuk társadalmi presztízsének és anyagi megbecsülésének megítélése – képzési szint szerinti bontás (n = 1176 fő).....	90
58. ábra: A munkavállalás során felmerülő szempontok megítélése, azok fontossága szerint (ötfokozatú Likert skála átlaga, n = 1168).....	92
59. ábra: Továbbtanulási tervek végzős alapszakos hallgatók körében, képzési területenként, % (n = 212 fő).....	93
60. ábra: A tervezett mesterképzés és a jelenlegi képzés kapcsolódása, képzési területenként, % (n = 72 fő).....	94
61. ábra: A válaszadók munkahellyel kapcsolatos elvárásai, % (n = 351 fő).....	95
62. ábra: A válaszadók elképzelései a munkavégzés helyszínével kapcsolatban, % (n = 351 fő).....	96
63. ábra: Az aktív hallgatók külföldi munkavállalási tervei képzési terület szerinti bontásban, % (n = 350 fő).....	97

ISBN 978-963-269-986-8

MATE

MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM